زادهٔ شاعرك مندرجاتی

برنجی قسم

— نعت ، مدایح جلیلهٔ حضرت پادشاهی —

صحیفه

ایکنجی قسم

— عثمانلی تاریخنده برقاچ صحیفه —

اوچنجی قسم

— آداده‌کی یری —

دردنجی قسم

— محصول بهار —

بشنجی قسم

— مزار طاشلری —

آلتنجی قسم

— لیالی —

یدنجی قسم

— نوحات —

سکزنجی قسم

— ادبيات عتيقه صدالری —

طقوزنجی قسم

— اجزاله —

اوننجی قسم

— آنایه —

اون برنجی قسم

— تشبیهات —

اون ایکنجی قسم

— علاوه —

زادهٔ شعر

محرری : محمد جلال

صاحب وناشری : شمس کتابخانه‌سی

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله

استانبول

صفا وانور افندی مطبعه‌سی

خواجه پاشا جاده‌سنده نومرو ۳۲

۱۳۱۱

— زادهٔ شاعر —

برنجی قسم

نعت ، مدایح جلیلهٔ حضرت پادشاهی

—

نعت

فروغ طلعتك پرتوفشـاندر یارسول‌الله !
فروغ طلعتك کوندن عیاندر یارسول‌الله !

سن اول شمس الشموس آسمان قدسیانسین کیم ،
دخیل درکهـك لاهوتیاندر یارسـول‌الله !

ایدر اسرار معراجك جهانی نوره مستغرق !
مکان پاکك عرش مستعاندر یارسول‌الله !

تجلیزار ایدر لاهوتی دیدار ضیابارك !
سنك عشقكله موسی ناتواندر یارسول‌الله

خدادر عاشقك معشوق رب العالمینسین سن !
ملائك درکهكده پاسباندر یارسول‌الله !

تجلیزار سینا مهر وماه عالم لاهوت ،
جمالك پرتوندن برنشاندر یارسول‌الله !

عذارك رشكدن خورشید وماهی چاك چاك ایلر
بوکا شق القمر برهان شاندر یارسول‌الله !

شفاعتدن جلال زاری محروم ایتمه محشرده
شفاعت ایتمه‌ك حالی یماندر یارسول‌الله !

—{ مدایح جلیلهٔ حضرت پادشاهی }—

قطعات

حضرت سلطان حمیدخان معارف پرورك ؛
اولدی مجلوب کمالاتی جهان معرفت !
پرتو خورشید عرفانندن اولدی مستنیر ، مستنیر
نوره غرق ایتدی جهانی آسمان معرفت !

سایهٔ حضرت سلطان حمید غازی
ایلهدی عالمی مستغرق انوار کرم !
روز وشب پرتو الهام خداوند ازل ،
قلب پرنور وهمایونی قیلسین خرم .

علو یتیدر حضرت سلطان حمیدك ،
خورشید ترقّی‌یی ایدن بویله درخشان .

برنور آلهی کبی خورشید ذکاسی :
آفاق کمالاته اولور شعشعه افشان .

وجود حضرت سلطان حمید معدلت پروز ،
بوتون افراد ملك وملته لطف الهیدر .
دوام عمر واجلال همایونی ایچون دائم
لسانی ایله ین بتیم دعای پادشاهیدر .

لطف عمیم حضرت سلطان حمیددر :
عالمده اك یکانه ، مقدس پناهمز !
قیلدی علوّ همتی مسرور عالمی .
علویتك مجیددر پادشاهمز .

سلطان حمیدخاندر سلطان کامراندر ،
ارباب عدل ودادك الكشانلی سر فرازی !

یارب دمادم اولسون اجلال و عمری افزون .
خورشید معدلتدر سلطان حمید غازی .

پادشاه پرعدالت حضرت سلطان حمید .
تخت عالی بخت عثمانیده اولسون برقرار .
سایهٔ شاهانه‌سنده اولدی عالم فیضیاب .
عمرینی اجلالنی افزون ایده پروردکار .

عمر واجلال همایوننی افزون ایتسون ،
دمبدم حضرت سلطان حمیدك الله !
اولیور جمله‌یه اول نیر عدلك هرکون ،
کرمی ، معدلتی ، مرحمتی ، لطفی پناه .

دوغدی دوغالی کورمدی خورشید منوّر ،
شاهنشه دوران کبی برمهر عدالت .

تقدیس ایدرز حضرت سلطان حمیدی .
عالمده اودر نیرّ رخشان خلافت

شهنشاه جهان سلطان حمید معدلت پیرا ،
دمادم لطف ایله شاد ایلیور ارباب عرفانی !
الهی! حشره دك اولسون او سلطان کرمکارك
وجودیله مشرف تخت عالی بخت عثمانی .

— حسن ابتدا —

روز جلوس حضرت خلافت پناهی

صبحدم دوغمش کورونجه آفتاب انوری ،
نوردن یکپاره بر آیینه صاندم خاوری !
جویه دوشمش نونهالانك کوزل یاپراقلری .
جویی اوقشار کلشنك بادلطافت پروری .
آسمان مائی ، بولوتلر پنبه ، زرین آفتاب .
هانکیسندن خوشلانیر استانبولك شاعرلری ؟
نشر انوار ایتدی خورشید جهان ظن ایلهدم :
مشرقك اوستندهدوغمش صیرمهصاچلی بر پری !
بر سماوی رنك ایله اظهار شوق ایلر ایدی ،
صاف ایدی استانبولك بحر لطافت کستری .
بر الهی شعله قیلدی غرق انوار خدا ،
آسمانی ، خاکدانی ، کلستان احضری .
بربهشت آباد ایدی خرم بهار کائنات .
جویبار ایلر ایدی تنظیر کویا کوثری .

برهوای دلفریب ایلردی تعطیر مشام .
نشر ایدردی آسمان دنیایه بوی عنبری .
نورلرله کائنات اولمش بتون زینت فزا .
کورمه‌ینلر وارایسه کورسون بوکون زیب وفری .
نوره غرق اولمش جهان ، انوار ایچنده آسمان .
آسمانه خاکدان بخش ایتدی زیب وزیوری .
برده باقدم که بوروز پرضیا تنظیر ایدر :
روز فیروز جلوس پادشاه اکبری .
اول شهنشاه جهان آراکه فرق پاکنك ،
کائناتك آفتابی اولسه لایق افسری .
افتخار ایلر ایدی دنیایه قارشی تا ابد ،
چاکر دیرینه‌سی اولسه‌یدی دهرك قیصری .
سطوتی ، علویتی ، قدسیتی حیران ایدر :
زالك اوغلو رستمی ، دارا ایله اسکندری .
اولدی رشك انداز افعالی هزاران کشوره .
قیلدی مجلوب کمالاتی هزاران کشوری .
حضرت سلطان حمید پرعدالت کیم آنك ؛
هرایشنده فیض الطاف خدادر رهبری .

پادشـاه معدلت پیرا ، شهنشـاه جهـان .
تاجدار ملك شان ، عسكرلرك تاج سری .
ایله‌دی لطـفی بهارسـتان شرقی غرق نور ،
بربهشت آباد فیض ایتدی جهانده هریری .
قیلدی منتداری لطفیله هر اهـل دانشی .
وارمی بویله عالمك شـاهنشه دانشـوری ؟
اویله برشاه جهان آرای وعالی کیم اولور ،
هرایشـنده لطف خلاق جهانك مظهری .
حصـه یاب عاطفتدر چاکر دیرینـه‌سی .
فیضـیاب مفخرتدر بنـدهٔ فرمانبری .
آفتـاب برج دولتـدر اوشـاه کامکار .
پرتو افزادر نجوم آسمانه لشـکری .
مجمع فیض هدادر ذات قدسی طینتی .
مطلع نور خـدادر طالع سـعد اختری .
نام پاکی شـعله‌پاش اولمقـده‌دز هرعالمه .
نوره مستغرق ایدر عنوانی هرآن منبری .
ششجهاتی نجـهٔ دردو المدن حفظ ایچون ،
سـایه صالدی عالمه عدل همایون شهپری .

هرزمان برماهتاب ایلردی دهری شعله‌زار .
ماه پرتو آور اولسه جوهر انگشتری .
خاکدانی کوردیکی کوندن بری چشمان چرخ ،
کورمه مشدر اویله برسلطان قدسی پیکری .
اول شهنشاه جهانده اجتماع ایتمش همان .
ذات پاکی دهری تشریف ایتدیکی کوندن بری :
فکری عثمانی ، ابوبکرك علوّ طینتی .
عدل فاروقی ، کمالات جناب حیدری .
ای شهنشاه جهان ای آفتاب معدلت !
سنسین انجق پادشاهان جهانك سروری .
عالم نور اولدی عالم سایهٔ لطفکده هپ .
پرتو سطوتله تنویر ایلدك بحر وبری .
عسکرك ایتامنی قیلدك سرور آور بوتون .
پادشاهم ! ایلدك احیا عموماً عسکری .
لطف واحسانك غریق حیرت ایلر حاتمی .
نرده قالدی آرتق آثار عطای جعفری ؟
برق اورونجه لمعهٔ پرتو نثار سطوتك ،
آسمانك شرمسار اولدی نجوم ازهری .

کوستروب دنیایه اثر پاککی پیغمبرك ،
ای خلافت مهری ! خوشنود ایلدك پیغمبری !
ایتمه تطویل مقال ، عرض دعا قیل ای جلال !
عرش رحمانك اودم آمین دیسون قدسیلری .
عمرینی ، اجلالنی الله مزداد ایلسون .
ملکی احیا قیلسون آثار عدالت پروری .
کوکلنی شاد ایلسون لطف جناب کردکار .
فیض روحانیت پیغمبر اولسون یاوری .

ولادت همایونده شهر آیینه دائر

شهنشاه جهان عبدالحمید عالم آرانك ،
بوکون زیب آور مهد اولدیغی عید سعادتدر .
ایدر هر عالمی انوار فیض وشوقه مستغرق .
بزه عید سعادت روز فیروز ولادتدر .

کوستردی خلقه عید منیر سعادتی .

سلطان عالمك ينه ليل ولادتی .

مهر اولدی مطلع نور ازل .
عالمی مستغرق ایتدی یالدیزه .
لمعهٔ نوّاری غایت بی بدل .
اخترانِ رشك ایتسه لایق ییلدیزه .

بوسرور عالمی پرتوه مستغرق ایدن ،
نور علویّت سلطان کرم پرور در .
قدرینی ایله تفکر بوشب نوّارك .
رشك ایدن حالنه خورشید ضیا گستردر .
اولدی برمهر جهانتاب عظیمه مطلع .
بوکیجه سرتسر عثمانلیلره خاوردر .
بوکیجه ایله‌دی تنویر بوتون آفاقی ،
او شهنشه که بوتون عالمه نور آوردر .
مهر تابان ذکاسندن آلیر عالم نور .

مهر تابان ذکاسی اوقدر انور در .

هرلمعهٔ شـوق عالم افروز ،
چیقمقده جهـاندن آسمانه .
کورسون لمعات اعتلانی .
رشك ایلسون آسمان جهانه .

زمین دیر : ای جهـان آرا دکیزلر !
دوغار بر کوشـه‌دن بیك آفتـابم !
دکیزدیر : ای زمین پیرا مشـاعل !
سزك انوار کزدن حصـه یابم !

روز ولادت جناب شهریاری

ای روز ولادت شهنشـاه !
علویتکه تبـارك الله !
ای عید سـعادت اعالی !
ای مطـلع نیر معـالی !

ای صبح منیر پر لطـافت !
ای عید لطیف پر سعادت !
بر نیری ایله دك که اظهـار !
هر عالمی ایتدی غرق انوار .
هر شعلهسی مهر اعتلادر .
پیرایهٔ لوحهٔ سـمادر .
ای لیل مقـدس ومنور !
هر اخترك آفتـابه بكزر .
باقدقجه شـعاع مهردینـه ،
رشك ایلهدی آسمان زمینه !
انوار آقیور منـارهلردن .
پرتو یاغیور سـتارهلردن .
دوغدی بو شب، ایردی دهره انوار
بر پادشه سـتوده اطوار .
دولمشـدر عدالتیـله عالم .
فاروق ایله معدلتده توأم .
یوق مثلی جهانده بر کرمور .
تاریخ بوكا شـهادت ایلر .

غاو یتنه یتر بو اثبات !
مقصودی تجدد کمالات .
جوّالهٔ احتشامی هر آن ،
خورشید جهانه شعله افشان .
سلطان حمید خان غازی ،
سرورلرك اولدی سرفرازی .
خورشید خلافت مقدس .
تقدیسه کلیر اوذاتی هرکس .
اثر نبویده عادلانه ،
کوستردی عدالتی جهانه .
آفاقی ایدن بورتبه روشن ،
بر بارقه در ذکاوتندن .
دورنده معارف اولدی عالی .
کوندن کونه ایلدی تعالی .
مکتبلر آچیلدی پك مکمل ،
فکر ایله که بویله میدی اول ؟
ای پادشه عدالت افزا !
برماتی لطفك ایتدی احیا !

مانندهٔ آفتـاب رخشـان ،
هر کوشه‌یی ایلدك درخشان .
اوصافکه هیچ غایت اولماز .
علویتکه نهـایت اولماز .
پر نغمه قیلر مآلی وصفك .
بر بلبل ایدرجلالی وصفك .
هر نغمه‌سی باشلار اعتلایه .
اخلاص ایله باشلایم دعایه .
ایلر اودعای پاکی ازبر ،
آمین دیه‌که قوشار ملکلر .
ای خالق ارض وآسمانك !
سـلطان حمید کامرانك ،
قیل کوکلنی پرسرور وخندان .
اقبـالنی دائمـا درخشـان .
هرثانیه ، هرزمان وهردم ،
دینسـون اکا پادشـاه عالم .

— عرض شكرانه —

شايستهٔ تقديسسين اى روز درخشان !
اى عيد سعادت ياقيشان صبحكه‌عنوان !

اجلالنى كوردكجه‌دوشر غبطه‌يه‌خورشيد .
اولدقجه اولور پرتو اجلالى فروزان .

فرمان همايونڭه دلبسته عوالم .
امر ايلسه بيك كشور اولورتابع فرمان

اى پادشه معدلت آرا كرمكدر ،
هرقلبى ايدن لطف همايون ايله شادان ،

دلخسته‌لرى معدلتك ايليور احيا .
بيچاره‌لرك لطفك اولوردردينه درمان .

اوصاف همايونڭه قابلمى نهايت ؟
بيكلرجه‌سخنوردخى كراولسه‌ثناخوان .

ال آچ ده‌جلال ايله دعا شاه جهانه .
قابلمى اوله وصف همايونڭه پايان ؟

لطفکله شهنشاه کرم‌پروری شاد ایت .
ای خالق هر عالم اولان حضرت یزدان !

قیل تخت همایونی وجودیله شرفیاب
الطافك ایله ایله شه عالمی شادان

توصیف حضرت پادشاهی

حضرت سلطان حمید کامران .
اولدیغی کون زیب تخت عزوشان ،
آچدی بر دور ترقی شان ایله .
انجلای نیّر عرفان ایله .
اولدی یاور عزمنه لطف خدا .
بویله بر سلطان سطوت انتما .
پرتو لطفندن اولسه حصه یاب ؛
تا ابد خندان اولوردی آفتاب .
ماه تابان جهان مرحمت .
آفتاب آسمان معدلت .

دور عدل تاجداری برصباح .
آنده هر پرتو سمای انشراح .
لطفی بردورادب ایتدی کشاد .
همتی کشور کشای عدل وداد
سایه‌سنده ایله‌دك کسب مسار
بختیارز بختیارز بختیار ،
اولدی اول سلطان قدسی امتیاز .
پادشاهان جهانه سرفراز .
قالمادی دللرده غمله ارتباط .
اولدی دوری کلستان انبساط .
جبهه‌سنده نور عرفان ملتمع .
آنده اخلاق حمیده مجتمع .
عدلنك هرلمعه‌سی مهر کرم .
ملکنك هر کوشه‌سی باغ ارم .
ایلمش لطف جناب مستعان .
طبعنی کنجینهٔ انوار شان .
اول عدالت نیری ، اول پادشاه .

جمله‌یه الطـافنی قیلدی پنـاه .

دولتی لطفیـله اعـلا ایلدی .

ملتی عـدلیله احیـا ایلدی .

وصفنه پایان آنك امر محـال .

صدق ایله عرض دعا قیل ای جلال !

ای جهانی وار ایدن پروردکار !

ایله اول شـاه جهانی پرمسار .

حشره دك ویرسون او شاه کامران ،

تخت عالی بخت عثمانی‌یه شـان .

— عیدیهٔ بهاریه —

دوغدی هلال انور اولدی بوکون نمایان

فصـل بهـار ایچنـده دیدار عید تابان .

بریانده برچمنزار ، بریانده آب جاری !

بریانده عیـد انور ، بریانده برکلسـتان

بالای کوهساره چیقمش ده سیره دالمش :
خورشید عالم آرا اولمقده‌در درخشان .

بیك کره بارك‌الله ای نوبهار حضرتی .
بیك کره صانك‌الله ای عید شعله افشان !

بر نوعروس حسنی تنظیر ایدر سموات !
رنك شفق ، سحائب آفاقه اولدی دامان !

وجه منیر آفاق دریایه پرتو آور !
حسن لطیف نیسان کللر ایچنده خندان

تعطیر ایدر زمینی کللر آچار چمنده ،
چشمان آسماندن بر ژاله اولسه ریزان !

ای عندلیب خوشکو ! الحانکه دوام ایت !
ای جویبار ! خاموش بلبللر کدر افغان !

اولدی بهار رنکین بایرام ایله هم آغوش !
اینسون جهانه کورسون شوق بهشتی رضوان !

هر ژاله بر سرائر هر غنچه بر بدایع !
کلزار اولسه لایق شاعرلره دبستان !

برشاعر طبیعی اولمازمی برکوزل قوش ؟
هرکون طلوعه قارشی قوشلر اولورغزلخوان !

بی چاره عندلیبه برطاتلی جلوه ایلر !
یاپراقلرك ایچنده اولمش منکشه پنهان !

اولدق جمالکزدن مستغرق لطافت ،
ای لیل عید انور ! ای صبح صاف نیسان !

اوصافکزده لایق هر فکره ویرسه رونق !
نثر جدید ترکی ، شعر عتیق ایران :

خورشید کزده منظور قدسیت زلیخا !
مهتابکزده مستور دیدار ماه کنعان !

کل ماهتاب ایچنده : برآل یاناقلی دختر !
سنبل صباحه قارشی : برمائی کوزلو جانان !

کزمکده بربری روفصل بهار ایچنده !
کویاکه برکبوتر اولمقده‌در خرامان !

اوراق کلستانی پوس ایلیور دمادم :
یا ذره ذره شبنم یاقطره قطره باران !

تشییع ایدر غروبی آهنکی جویبارك !
آلقیشلار آفتابی هردالده عندلیبان !

بوعیده . بوبهاره شبان ایدر محبت :
فصل بهاره بکزر عید حیات شبان !
ایله بهار وعیدی یاپراقلر کله تبریك ،
آرتق تموج ایله ای دامن خیابان !
کولدی زمین صفادن پرتو یاغار سمادن !
هم کوهسار مسرور هم لاله زار شادان .
شعرم تجدد ایتدی باقدقجه نوبهاره .
اولمازمی شاعریت کلزاره قارشی حیران ؟
اول شوقه قارشی ناکاه جوش ایله‌دی طبیعت .
ایتدم بوسوزلرمله تقدیس شاه دوران :
اول پادشاه عالم اول عادل جهان کیم ،
امثالنی جهانده کورمش دکلدر انسان .
اول مهر احتشامك دور عدالتنده ،
مهجور دست شکوا اولمقده هر کریبان .
لطفیله سایه سنده غرب ایتدی شرقه غبطه .
فرط ذکاوتیله هر مشکل اولدی آسان .
هرکون ایدر اعالی تقبیل خاکپاین .
هردم اولور اهالی دلسیر لطف و احسان .

احسانده مرحمتده الطاف ومعدلتده
اول شاه بی مثاله یوقدر جهانده اقران .

فیض خلافتندن پیغمبر اولدی خشنود .
آباد ایدر سخاسی بر مسجد اولسه ویران .

کنج عنایتنده ابحار درّ ناچیز .
دریای رأفتنده بحر محیط برکان .

خورشید معدلتدر علویتی عیاندر .
اول شاه پر ذکادن اولمقده در نمایان :

صدق جلیل صدیق عدل عمیم فاروق .
عزم متین عثمان الطاف شاه مردان .

سلطان بیمدانی عبدالحمید غازی .
الطافنه دمادم واجبدر عرض شکران .

لطف وحمایتیله شاد اولدی اهل اسلام .
دور عدالتنده محو اولدی درد و افغان .

قلبنده شعله زادر فیض رسول اکرم .
وجهنده منجلیدر نور لطیف ایمان .

شان ویردی سایه سنده علویت معارف .
دوریله باشلامشدر دور جلیل عرفان .

هرصاحب ذکایه بذل مروت ایلر .
لطفیله مفتخردر هرشاعر سخندان .
نام کرم نثاری سر لوحهٔ معالی .
عنوان تابداری قانون شانه عنوان .
خورشیده صاچدی انوار شمشیر تابداری .
بالای آسمانه پیرایه اولسه شایان .
ایلر بوتون کوکللر تقدیس پادشاهی .
تزیین ایدر لسانی اوصاف پاکی هر آن .
از جمله بن ده یازدم بو نظمی عاجزانه .
ای پادشاه عالم ! ای شهریار ذیشان !
هردمده ذات پاکك توصیف ایچون افندم ،
الله شاهدمدر کیم ایتدم آه و پیمان .
اجدادمزده صادق احفادمزده صادق .
افراد خاندانم اولسون یولکده قربان .
پایان بولورمی خامه‌م وصفکده پادشاهم ؟
یوق مدحکه نهایت بر بحره صیغماز عمان .
ال آچ جلال ! باشلا عرض دعایه غیری .
اوصاف شهریاری اولماز قرین پایان .

ای عالم زمینی اشغال ایدن کوکلر !
ای آسمان ایچنده تکبیر آلان سروشان !

بن باشلایم دعایه آمین دییك سراسر .
دولسون او نغمه‌لرله عرش عظیم یزدان .

عبدالحمید خانی تختنده برقرار ایت .
یارب ! بحق معراج یارب ! بحق قرآن .

ای حاکم عوالم ! اول پادشاهك ایله ،
اقبالنی درخشان اجلالنی فراوان .

— روز فیروز جلوس همایونه —

ای شهنشاه فلکمرتبه خورشیداقبال !
روز فیروز جلوسکله شن اولدی عالم .

چوق یاشا پرتو الهام خداوند ازل ،
قلب پرنور همایونکی قیلسون خرّم .

ایکنجی قسم

—٥{ عثمانلی تاریخندن برقاچ صحیفه }٥—

سلطان عثمان غازی

ای مرقد غازیٔ سر افراز !
ای مقبر قهرمان ممتاز !
ای مطلع نیر جلادت !
ای مشرق آفتاب سطوت !
ای خاك مقدس ومعزز !
کوکلم سنی کائناته ویرمز !
سینه‌کده یاتان جناب عثمان ،
سینه‌کده‌کی آفتاب رخشان ،
تاریخمزك ایچنده مسکون .
اك شانلی صحیفه‌سنده مدفون .
سینه‌کده کی نیرك معزز .
اجرام سونر ، فقط اوسونمز .
ای خوابکه امیر دولت !

فكراً سنى ايله‌دم زيارت .
تاريخ اوقويور ايدم كچنده .
برحس غريب اوياندى بنده .
ايتدكجه وقايعى تصور ،
عثمان بكى ايلدم تفكر .
اول شير عظيم هيبت افزا ،
پيش نكهمده اولدى پيدا .
باشنده برافسر جلادت .
وجهنده نشان غالبيت .
تعريفنه‌ده جسارت ايستر :
هيبتلى ، يالين قيلجلى براز .
شمشيرى كلنجه اهتزازه .
باشلاردى صواعق احترازه .
هرشعله‌سى ملكه شان ويرردى .
بربارقه‌دن نشان ويرردى .
شمشيرى بويانسه خون آله ،
بكزردى شفقده برهلاله .
عزمنده ثبات ايله مباهى .

عزمنده ثبات لاتناهی .
ایتمشیدی اوقهرمان دوران ،
قوس قزحی الندهٔ قالقان .
کیردکجه نیامه تیغ رخشان ،
کویا طوتیلوردی مهر تابان .
میل ایلسه کاه التفاته ،
بر نشئه کلیردی کائناته .
قیلسه غضب ایتدکه تمایل ،
دارالر ایدردیلر تنزل .
اجلال ایله یوکسلیردی هر آن .
هرطوری براعتلایه برهان .
بو بیتنی بر ادیب دانا .
کویا اکا قارشی قیلمش انشا :

« یوکسلدی اورتبه کیم مقالك ، »
« عرسه اولدی سریر احتشالك ! »

سلطان عثمان غازی لساندن

اغتراب ایت رشك ایله سندن کوزلدر افسری .
کورمدکمی ای کونش ! قارشکده کی جنك آوری .

خاوری تزیین ایچون سن نرده قالدك ای قمر !
سندن اول پرتو تیغم دوناتدی خاوری ؟

اعتلادن دم اورورکن ای جبال پرغرور !
اوستکزدن آشدی ارطغرل بکك عسکرلری !

ای یشیل صحرا ! اطاعت ایتمه‌یدك امرمه ،
ضربهٔ تیغمدن اوستنده کورودك محشری .

اویله هر آن منت ایتمزدك هلاله ای فلك !
اقتدارك اولسه‌ده آلسه‌ك الیمدن خنجری .

سن نیجه اسکندری کوردك ، کچیردك جویبار !
سویله کوردکی بنم شکلمده براسکندری ؟

آرقداشلر ! سعی ایدك هرکون جهاده نام آلك .
ایلیك خوشنود برالٰهی ، برپیغمبری .

غازی سلطان عثمان حضرتلری لساندن :

هوای صید ایله صحرالری ایتدکجه بن مسکن ،
کورودم هرکون استمداد ایدرلردی شیرلر بندن .
اولورکن ناوکم هر کیردیکی یردن صدا افکن ،

شكار تیر عشق اولدم جهانی صید ایدرکن بن .
کل ای آهو باقیشلم کل ! بنم صیادم اولدك سن !

§

اوروركن عالمی دستمده‌كی شمشیر شاهانه ،
شهنشاه محبت باشلادی حکم ایتمکه جانه !
اورولدم تا کوکلدن بر نکاه ایتدك غریبانه !
شكار تیر عشق اولدم جهانی صید ایدرکن بن .
کل ای آهو باقیشلم کل ! بنم صیادم اولدك سن !

§

نصل آتش فشاندر باقمدك تیغمده‌كی رنكه .
نکاه ایتدك ده بر کیرپیك سوز و شاله باشلادك جنكه !
نیجه حکم ایلدك کوکلم کبی برشانلی اورنكه ؛
شكار تیر عشق اولدم جهانی صید ایدرکن بن .
کل ای آهو باقیشلم کل ! بنم صیادم اولدك سن !

§

جهانه باش اکرمی بویله بر مرد جهان ؟ سویله !
اسیر آفتاب حسن اولورمی قهرمان ؟ سویله !
نیچون قوردك بودامی : ای غزال حسن و آن سویله !
شكار تیر عشق اولدم جهانی صید ایدرکن بن .

کل ای آهو باقیشلم کل ! بنم صیادم اولدك سن !

§

یاقوب دل بر جنه مشعلمرك سور همایون ایت .
اکر ایسترایسه‌ك جان یوردینی مستغرق خون ایت .
براز مژکانکك مزراقلریله قلبی ممنون ایت !
شکار تیر عشق اولدم جهانی صید ایدرکن بن..
کل ای آهو باقیشلم کل ! بنم صیادم اولدك سن !

یاره‌لر آلدی دل غم فکنم !
ناوك عشقه نشان اولدی تنم !
عجبا قلعه‌می صاندی بدنم ؟
بر یکیت کوکلمی فتح ایتدی بنم !

§

زور بازوسنه ، تدبیرینه باق !
شهرت شدت شمشیرینه باق !
شدت پنجهٔ تسخیرینه باق !
بر یکیت کوکلمی فتح ایتدی بنم !

§

کوکلك ضبطنه یوقکن امکان ،
کلدی ارطغرلك اوغلو عثمان ؛
کشورز فکرمی قیلدی تالان !
بریکیت کوکلمی فتح ایتدی بنم !

§

ایتدی اول رستم صاحب شمشیر ،
بنی برطاتلی اسارتله اسیر !
آه وجدانمی قیلدی تسخیر !
بریکیت کوکلمی فتح ایتدی بنم !

§

سویلیك تیغینی آصسون بلینه !
بنی دنیا کبی آلسون الینه !
زلفنك جان ویره‌یم برتلینه !
بریکیت کوکلمی فتح ایتدی بنم !

مغبر نکاهك پرغضب ، چهره‌ك جلادت انتما !

شمشیر الكده بك مهیب كورمكده‌یم هر شب سنی !
فتح ایله‌دكده آلمادك كو كام كبی بر قلعه‌یی !
سینه‌مده‌كی اورتكه باق الله ایچون كل آل بنی !

— سلطان اورخان غازی حضرتلرینه —

نامكی تاریخده مرد جهانكیر ایله‌دك .
زالی یاقدك ، رستمی مغلوب شمشیر ایله‌دك .
شرق و غربی برق شمشیركله تنویر ایله‌دك .
قهرمانلر قهرمانی ! دهری تسخیر ایله‌دك .

ویردی حیرت عالمه نور شكوه دولتك .
اولدی رشك انداز عینه نور سطوتك .
صفحهٔ تاریخی تزیین ایله دی علویتك .
قهرمانلر قهرمانی ! دهری تسخیر ایله‌دك .

ایله‌دی سایه‌کده ایشته اعتلا عثمانلیلر .
اولدی هر کون مظهر لطف خدا عثمانلیلر .
افتخار ایلر سنکله دائما عثمانلیلر .
قهرمانلر قهرمانی ! دهری تسخیر ایله‌دك .

بکزه‌مز جنکلك سنك هر قهرمانك جنکنه .
باش کسردی آسمان شمشیریکك آهنکنه .
بخش رونق ایله‌دك عالمده شان اورنکنه .
قهرمانلر قهرمانی ! دهری تسخیر ایله‌دك .

نامنی محو ایتدی شانك کی قبادك ، قیصرك .
وارمی کورمش مثلکی؟ ای قهرمانی لشکرك !
ایشته تاریخ ، ایشته اجرآتی اسکندرلرك .
قهرمانلر قهرمانی ! دهری تسخیر ایله‌دك .

بر صاحب حسن و آندر اورخان !
بر بارقهٔ جهاندر اورخان !
بر صاعقه‌دن نشاندر اورخان !
بر طاغ کبی قهرماندر اورخان !
شاهنشه ملك جاندر اورخان !

اورخان کبی بن ده نوجوانم !
دیدارینه قارشی بن توانم !
محو اولدی محبتیله جانم !
کیم دیر اکا قارشی قهرمانم !
بر صاحب عز و شاندر اورخان

شمشیری نصلده شعله افشان !
مانند هلال اولور درخشان !
وارمی اوقدر شفقده الوان ؟
خندان یوزی، تیغی اغلادیرقان !

یخشی کورونور ، یماندراورخان !

اول سرور زمرهٔ اعاظم ،
فتح ایله‌دی قلبم اولدی حاکم !
سینه‌مده‌ده اولسه آه قائم !
اول تیغ ایله حاکم عوالم ،
اول حسن ایله دلستاندر اورخان !

اورنك دلم سریری اولسون !
قلبم‌ده آنك اسیری اولسون !
سودالیلرك شهیری اولسون !
جان یوردی نشان تیری اولسون !
آلسون بنی ، نوجواندر اورخان !

— آياصوفيه —

مسجد ايتمش تحول كورشو ديرك حالنى .
كوستر بر پادشاهك قدرت واجلالنى .
باق شو هيبتلى حصارك ذروهٔ اقبالنه .
ايله‌مزمى فاتحك تصوير استقبالنى ؟

— حضرت فاتح —

آفاقى طوتدى نام جهانكيرى فاتحك .
دنيايى آلدى پنجهٔ تسخيرى فاتحك .
بر بارقه نمونه‌سيدر نور خنجرى .
بر ييلديرم نشانه‌سيدر تيرى فاتحك .
تنظير ايدر غريو وچكاچاك محشرى .
قان آغلادير عدوسنى شمشيرى فاتحك .
اقبال وشانى ايله‌دى كيتدكجه اعتلا .
قالدى سماده موقع توقيرى فاتحك .
خوشنود قالدى روح عزيز محمدى .
عكس ايتدى عرشه غلغل تكبيرى فاتحك .

— فاتح سلطان محمد غازی حضرتلرینه —

ای شان مجسم یاقیشان تیغکه عنوان !
فتح ایله دیکلک کشور دباق، شانکه برهان !
سیفکله غزا عالمنك حیدری اولدك .
خامه کله ادب مکتبنك سروری اولدك .
سیفکده کی الوان غزا عالمه شاندر .
عرفانکه فیض قلمك شانلی نشاندر ،
امدادینه سیفك کلیر اصحاب غزالك .
خامهك یازار اوصافنی صنف شهدانك .
بر صاعقه در سیف جهانکیر وجلالك .
بر بارقه در خامهٔ تابنده مآلك .
کوك سیفکه ایتدکجه فدا نور هلالی ،
بر خامه که تقدیم ایدر ابکار خیالی .
اسکندره میدان اوقور اول سیف سرانداز .
تفعیلری محجوب ایدر اول خامهٔ اعجاز .
سیفککه اولور شعله زن عالم افلاك ،
هر بارقه سی رشك ایله خورشیدی ایدر چاك .

خامه‌لك كه ايدر شعر ايله آغازه تنزل ،
كلزار محبتده ويرر جاننى بلبل !
اى برج شجاعتده دوغان نير اقبال !
آغوشنه آلمش سنى علويت واجلال .
اى صاحب عز وشرف نامتناهى !
تنوير ايديور مرقديكى نور الهى !
« بالاده سحائب سنى ايلر كبى اضمار . »
« اى صف ملائك ياقيشان قبريكه ديوار ! »
بر مملكتك فتحنه اولدك كه موفق ،
هر كوشه‌سنه باغ ارم دينسه‌ده اليق .
صحراسى شفقدن دها دلبر ، دها شيرين .
درياسى سمادن دهامائى ، دهارنكين .
برحوض بهشتى يرى جاى ايتدى صاپوُلر ! .. صايرلر
درياده پريلر كيجه كوندز ييقانيرلر .
كيدكجه يشيل جامه‌لرى شوق ايله باغلر ،
بلبللرى فرياد ايدر ، ايرماقلرى چاغلر .
دلخسته‌لره روح فزا آب وهواسى .
كوياكه جناندن كليور باد صباسى .

وقتا که ایدر مشرقك اوستنده نمایان ،
کردونهٔ اجلالنی خورشید درخشان ،
کلشنده اولور بادصبا زمزمه پرور .
کویا که فیصلدار کبی جنتده پریلر .
قوشلر اوتوشور مهر ضیا پروره قارشی .
کللر قزارير مشرق شوق آوره قارشی .
کلشنلرينك غنچه‌لری ، لاله‌سی باشقه .
اینجولری تنظیره اینن ژاله‌سی باشقه .
بر صبح بهاریده آچیلدقجه چیچکلر ،
آهسته روشله اوچوشورلر کلبکلر .
خورشیدك اولور بر قعی برینه سحابه .
برینه سحابه براقیر عکسنی آبه .
بر یانده دکیز نوردن آیینهٔ صفوت .
بر یانده چمن لوحهٔ رسام طبیعت .
بریانده سحر ابر شفق فامه بورونمش .
برقیز کبی کیم قیرمزی احرامه بورونمش .
استانبولی تعریف ایدن اصحاب طبیعت .
لایق دیسه هر روضه‌سنه : روضهٔ جنت .

— تربهٔ پاك حضرت خالد —

خاك پاك حضرت خالد بولوندی مژده‌لر !
مژده‌لر ای عالم بالاده کی لاهوتیان !
مرقد تاباننی نور الهی دولدورور .
اقتباس فیض ایذر اندن بتون ناسوتیان .

— یاوز سلطان سلیم اول —

علویتی دهری قیلدی تسخیر .
شمشیری جهانی ایتدی تدمیر .
هروجهله ذاتیدر جهانگیر .
ایتمشیدی ایکی جهانی تسخیر :
بر الده قلم ، برالده شمشیر .

هرکون قوپاریردی برقیامت ،
دستنده‌کی خنجر شجاعت .
اسلوب بیانی پر لطافت .
ایتمشدی ایکی‌جهانی تسخیر :
برالده‌قلم ، برالده شمشیر .

§

ایتمشدی ایکی جهانی تسخیر :
برالده قلم ، برالده شمشیر .

آثارینی شان ایله یازاردی .
برشانلی لسان ایله یازاردی .
اشعارینی قان ایله یازاردی .
ایتمشدی ایکی جهانی تسخیر :
برالده قلم ، برالده شمشیر .

اعداسنی پر فغان ایدردی .
عسکرلره بخش شان ایدردی .
شاعرلری شادمان ایدردی .
ایتمشدی ایکی جهانی تسخیر :
برالده قلم ، برالده شمشیر .

حیرانی اولوردی جمله شاهان .
جنکیله عدویی قیلدی نالان .
شعریله قلوبی ایتدی کریان .
ایتمشدی ایکی جهانی تسخیر :
بر الده قلم ، بر الده شمشیر .

— دیکر —

الحق جهانه قارشی کوستردك اقتداری .
ای آسمان شانك مهر ضیانثاری !
جلب ایله‌دك دمادم الطاف کردکاری .
ای تخت احتشامك سلطان کامکاری !

آهنك تیروشمشیر دولدوردی آسمانی .
تیغکده کی تنور اولدی غزا نشانی .
القای دهشت ایتدك لرزان ایدوب جهانی .

ای تخت احتشامك سلطان کامکاری !

رکز علم ایدنجه میدان اقتداره ،
اولدی قلوب دشمن تیغکله پاره پاره .
دنیایی ایله‌دك تار اعدای خاکساره .
ای تخت احتشامك سلطان کامکاری !

عزمکده‌کی متانت رشك آور جهاندر .
فکرکده‌کی سلامت علویته نشاندر .
شعرکده‌کی سلاست رشك آور جهاندر .
ای تخت احتشامك سلطان کامکاری !

پیغمبری سوردك الله ایدی پناهك .
معطوف ایدی دمادم یوکسکلره نکاهك .

مجلوب ایدك سمایه عرش اولدی جلوه کاهك .
ای تخت احتشامك سلطان کامکاری !

— زیارت مرقد سلطان سلیم اول —

ای مرقد پرتو فشان !
نور آلدی سندن آسمان .
زائرلرك لا هوتیان .
سلطان سلیم قهرمان ،
آغوشکه ویرمکده شان .

ای مطلعی علویتك !
ای جلوه کاهی سطوتك !
ای قبله کاهی دولتك !
علویتکدر شهرتك .
سلطان سلیم قهرمان ،
آغوشکه ویرمکده شان .

نورك تبسم ایله یور .
جسم تهاجم ایله یور .
حالك تكلم ایله یور .
هیجا تجسم ایله یور .
سلطان سلیم قهرمان ،
آغوشكه ویرمكده شان .

پرنور اولورسك صبح وشام .
انواریكه كلمز ختام .
فخر ایت الی یوم القیام .
ای بختیار ، عالی مقام !
سلطان سلیم قهرمان .
آغوشكه ویرمكده شان .

ایتمكده‌در صبح ومسا ،
فوقكده قدسیلر دعا .

نور اول جهان انجلا !
نور اول مکان اعتلا !
سلطان سلیم قهرمان ،
آغوشکه ویرمکده شان .

— قانونی سلطان سلیمان لسانندن —

ای دشمنم ای دشمنم ! شمشیر قهرم قانلیدر .
بکزر هلال سطوته دستمده خنجر شانلیدر .
تکریم ایدر شیمدی بنی هرکیمسه که اذعانلیدر .
برکره دقت ایت بکا قارشکده کی عثمانلیدر .

هم عاقلم هم عادلم اسلامی توحید ایلهدم .
اسلافمك افعالنی هردمده تسعید ایلهدم .
تأدیب ایچون دشمنلری دنیایی تهدید ایلهدم .
برکره دقت ایت بکا قارشکده کی عثمانلیدر .

سویله بکا الله ایچون کوردکمی بویله عسکری ؟
کورسه‌ك بیله یوق فائده دارا کبی جنك آوری .
کچمش زمانی ایتمه یاد آرتق اونوت اسکندری .
برکره دقت ایت بکا قارشیکده‌کی عثمانلیدر .

اعلای دین ایتمك ایچون امر ایله‌دی پیغمبرم .
دنیایی تنویر ایله‌دی شمشیر پرتو آورم .
نیچه‌مده عالم تتریور بر عسکر اوغلو عسکرم .
برکره دقت ایت بکا قارشکده‌کی عثمانلیدر .

علویتی اظهار ایچون ایتدم فدای جان وتن .
کورمزمیسین که طوپلرم اولمقده‌در آتش فکن :
قان داملیور قان داملیور دستمده‌کی شمشیردن .
برکره دقت ایت بکا قارشکده‌کی عثمانلیدر .

— یلدیرم سلطان بایزید اول حضرتلرینه —

ای تیغی ایله شعله‌زن عالم افلاك !
ای عالمی تسخیره کلن سرور دراك !
قیلدك نجه بیك دشمنك سینه‌سنی چاك .
باشدن باشه دولدوردی سمواتی چکاچاك .

دستکده تنور ایدرك خنجر تابان ؛
خورشید کبی سلطنتك اولدی درخشان .
اولدقجه دمادم قلیجك صاعقه افشان ؛
باشدن باشه دولدردی سمواتی چکاچاك .

تیره‌تدی بوتون دشمنی دستکده‌کی شمشیر .
تیرك قیلیور لوحهٔ علویتی تنویر .
جنكك ایدیور ولولهٔ محشری تنظیر .
باشدن باشه دولدوردی سمواتی چکاچاك .

تیغك كوروروب دشمنه آتشلر ایچنده ،
صحرای جهان قالدی اودم محشر ایچنده .
برشانلی غریواولدی عیان عسکر ایچنده .
باشدن باشه دولدوردی سمواتی چکاچاك .

ویردیکه براز رخش همایونکه سرعت ،
خورشیدی غبار ایله‌دی آلودهٔ ظلمت .
صرصیلدی جهان صانکه اودم قوپدی قیامت .
باشدن باشه دولدوردی سمواتی چکاچاك .

— سلطان محمد ثالث حضرتلرینه —

قلاعی فتح ایدیـور ، حیدر زمانی کوروك .
باقك مهـابتنه ، بر جهانسـتانی کوروك .
النده خنجری ، وجهنده نور شانی کوروك .
جهان آیاغنه کلمش شـو قهرمانی کوروك .

سریر دولتی لایق جهـان بالایه .
نفرلریله بوتون لرزه صالدی دنیایه .
دوشوردی شعشعه‌لی ییلدیرملر اعدایه .
جهان ایاغنه کلمش شوقهرمانی کوروك .

دینجه : اشـهد ان لااله الا الله ؛
ارم دیین اری‌ده تتره‌دیر بولطف‌اله .
ایدرعدوسنی لرزان ایدنجه شویله نکاه .
جهان آیاغنه کلمش شوقهرمانی کوروك .

کمال شـان ایله تاریخ ایچنده قائمدر .
النده خنجری ناسـوتیانه حاکمدر .
بلنـده‌کی قیلجی حاکم عوالمدر .
جهان آیاغنه کلمش شوقهرمانی کوروك .

اوشـانلی خنجر انور اوتیغ عالمگیر ،
جهانی ایلسه لایق بوشان ایله تسخیر .
جهانی نیجهٔ تسخیری ایله‌دی تدمیر .
جهان آیاغنه کلمش شوقهرمانی کوروك .

— خداوندکار غازی لساننده —

قهرمانلق شـانتی دنیایه اعلان ایلیك .
دهشت شـمشیردن اعدایی لرزان ایلیك .
جنك ایدکده دشمنه دنیانی نیران ایلیك .
قهرمانلر ! شرقی آتشـلرله تابان ایلیك .
کائنـاتی نیر سطوتله رخشـان ایلیك .

بر تصـور ایلیك نور غزای حیدری .
برق خنجردن ایدك محجوب جنك آورلری .
ییلدیرملر یاغدیرك ممنون ایدك پیغمبری .
قهرمانلر ! شرقی آتشلرله تابان ایلیك .

کائناتی نیر سطوتله رخشان ایلیك .

صبح اولنجه خواب غفلتدن اویانسون آفتاب .
مهر جنت دهری تنویر ایتدی صانسون آفتاب .
انجلای نور خنجردن اوتانسون آفتاب .
قهرمانلر ! شرقی آتشلرله تابان ایلیك .
کائناتی نیر سطوتله رخشان ایلیك .

جنکی کورسون ایلسون رستم فراری اختیار .
رشکه دوشسون زالل، دارالر اولسون بیقرار .
دولتك تیغندن اسکندرلر اولسون شرمسار .
قهرمانلر ! شرقی آتشلرله تان ایلیك .
کائناتی نیر سطوتله رخشان ایلیك .

— فاتح سلطان محمد خان حضرتلرینه دائر —

نه‌در بوغلغله ؟ شمشیری چکدی شاهنشاه .

نه‌در بوولوله ؟ بر قلعه‌ٔ آلدی مژداله .
نه‌در بوزلزله ؟ بربرجی ییقدی شانلی سپاه .
نه‌در بوشعله ؟ عدودن چیقان مشاعل آه .
نه‌در بوزمزمه ؟ عرش خدایی ایتدی پناه :
صدای اشهد ان لا اله الا الله .

قیامت اولسه‌ده تاریخ قهرمان اوقونور .
کلیر اوکون که اوپارلاق کتاب شان اوقونور .
نه‌در سرائر پر عبرت جهان ، اوقونور .
ظفر صداسنی تنظیر ایدر اذان اوقونور .
نه‌در بوزمزمه ؟ عرش خدایی ایتدی پناه !
صدای اشهد ان لا اله الا الله .

جهانده رزم عظیمك بوبی بهانه‌سیدر .
جهانده فتح مبینك بوفاتحانه‌سیدر .
بوشعله کیم یانیور برغزا نشانه‌سیدر .
بونغمه کیم کلیور برغزا ترانه‌سیدر .
نه‌در بوزمزمه ؟ عرش خدایی ایتدی پناه .

صـدای اشـهد ان لا اله الاالله .

§

شو دشمنك ینـه قان آغلیور دل چاکی .
بوارلرك بیـو یور دهشـت شررناکی .
قلیجلرك نه‌ده خـوش نغمهٔ چکاچاکی .
پرایتدی صانكه صـدای بلال افـلاکی .
نه‌در بوزمزمه؟ عرش خدایی ایتدی پناه :
صـدای اشـهد ان لااله الاالله .

§

غروب ایله‌دی دشمنده نار شـدتزا .
طـلوع ایله‌دی عثمانلیـلرده مهر غزا .
جنـاب حقه ایدلسـون هزار حمد وثنا .
حمـایه ایله‌دی اسـلامی حضرت مـولا .
نه‌در بوزمزمه ؟ عرش خدایی ایتدی پناه :
صـدای اشـهد ان لااله الا الله .

— سلطان محمد اول حضرتلرینه —

شایسته دینلسه سکا برنیر رخشان ،
ای شاه جهانکیر !
تیغك اولویور دشمنه قارشی ینه تابان .
ایتدك آنی تسخیر .
ای عالم بالایی ایدن خنجری پرنور !
بربارقه‌سین سن .
هرجنککك ایچنده اولویورسین بزه منظور .
تیغك شرر افکن .
دشمنلریکی قهر ایله تدمیره کلیرسین .
ای مرد کرمکار !
دارا کبی عالملری تسخیره کلیرسین .
ای مهر ضیابار !
سندن صاچیلیر نور هدا عالمه قارشی .
برنور خداسین
سندن کورونور مهر خدا آدمه قارشی .
برنور هداسین .

تیغك ایله ، تیرك ایله هر عالمی آلدك .
سنسین بزه رهبر .
عسكرلریكك دهشتنی عالمه صالدك .
ای نیر انور !

اوچنجی قسم

آداده‌کی پری

آه !.. ای حسن !..

ای حسن مجسم ! شفقك نوریمیسین سن ؟
برابر منور کبی کچدك سحرمدن !
آنجق بوقدر دلبر اولور نیر انور !
حزنمله برابرمی یاشارسین شاشارم بن ؟
آنجق بوقدروجهی اولوردی کدرافکن ،
کیرسه‌یدی اکر بربولوتك آلتنه اختر !

§

ای حسن منور ! سحرك حزننه دالدك !
شوقم کبی اوچدك‌ده بولوتلرده‌می قالدك ؟
کرینده‌میسین حزن صفا پرور ایچنده ؟
یاقدك دل محزونمی ، امیدمی آلدك !
برخسته قیزك کوزلرینك نورینی چالدك !
حزنك یوز یور شوق کدر پرور ایچنده !

§

ای حسن مقدس ! طیران ایله سمایه !
کوز یاشلرمی آتمه فقط خاك فنایه !
شیمدیلری شنجلری ترك ایله مز البته چیچکلر !
اوچسه‌ك بیله برکون آدادن باشقه فضایه ،
برفکر اوچور ورسین قنادکدن شعرایه !
ساقلری تنویر ایدر چونکه ملکلر !

§

ای حسن مبارك ! نه‌قدر شعشعه ورسین !
اعلا ایچون افکار غریبانه‌می ، پرسین !
بر برقع کلکون ایله مستور اولویورسین !
هر شیده ، خصوصیله قادینلرده کزرسین !
بیلمم نیچون آلودهٔ آثار کدرسین ؟
برطاش یورکی ستره‌می مجبور اولویورسین ؟

— بکله ! —

برکون که سمای ژاله پرور ،
آغلاردی حزین حزین خزانه !
بن ده دوشونوردم عاشقانه .

بر کلبه ایچنده ناله آور !
اندوه و کدرلر ایلمشدی .
اطرافی بوس بوتون احاطه !
بریوقدی کوکلده انبساطه !
غم فکری مکرر ایلمشدی !
دیردی بکا روز کار : بکله !

صولمش کورونور بوتون چیچکلر !
هپسی غم ایچنده ، هپسی اولکون !
یاپراقلر ایسه خزانه کوسکون !
ازهار چمن بهاری بکلر !
داغلرده دومان ایچنده قالدی :
مانند خیال شاعرانه !
ای عطف نظر ایدن خزانه !
کلزار خزان ایچنده قالدی !
لکن کله جك بهار ، بکله !

ای نجم امید اولان جوانم !
محنتلر ایچنده‌در جلالك !
اما که اینسه‌یدر خیالك !
باق شمدی بنم نصل مکانم !
دشمنی جلال زاره دنیا ؟
بندن نه ایچون فرار ایدرسین ؟
سنده نه چابق گذار ایدرسین !
تابوتمی باری ایت تماشا !
ای کوزلری مائی یار ! بکله !

دشمنی . . .

— پرباره‌ٔ نور —

کوردم که شفق زمانی جانان .
بر شجرده اولوردی خندان !
دوشدی سحرك حزین دلالی !
اوچدی شفقك ضیای آلی !
اولمش ایدی نجم صبح تابان ،
قارشمده سونوك سونوك درخشان !
یاپراقلر اولوردی ناله پرور !

کیزلی قونوشـور کبی پریلر !
فریاده صبا ایدنجـه آغاز ،
قوشلریووالردن ایتدی پرواز !
ایلر ایدی دالغـالر ترنم !
قوشلر ایدییوز ایدی تبسم !
جانان اویودی بهـار ایچنـده !
برشوق صفا نثـار ایچنـده !
واردی یاتیشـنده برملاحت !
قـدسیت ایچنـده برلطـافت !
کورمشدم اول آفتی مکمل .
«برکره دهـادیمشدم اول :»
سودا چیچکی ، سما بهـاری !
رؤیا ملکی ، دکز نکاری !
جانان اویویورکن اولدی منظور ،
بردن بره آفتـاب پرنور !
خورشـیده باقنجه حیرتمدن ،
بللور قد حمیدر ؟ دییورکن ،
اوپدی دهن نکاری انوار ،

صاندم كه اوكنده بر جنان وار !
اول عشوه‌لى، طاتلى سوزلو يارك ،
اول جلوه‌لى، مائى كوزلو يارك ،
عكس ايتدى دهانه شعاعى !
مهرك نه كوزلدر التماعى !
ياپراقلر ايچنده بر فرشته ،
نور ايچدى كوزومله كوردم ايشته !

— اويويور ! —

جانانى اوياندرمادى حيفا كه ورودم !
مخمور صفادر ، اويويور چشمى كبودم !
اول شوخه كلير ننى مقامنده سرودم !
مخمور صفادر ، اويويور چشمى كبودم !

كيرپيكلرى برسايهٔ زرين ايدر اظهار !
چكمش يوزينه صاچلرى بر پردهٔ زرتار !

ای بادصبا! اسمه، هنوز اولمادی بیدار !
مخمور صفادر ، اویویور چشمی کبودم !

ایتسه نه اولور عاشق بی خوابه تمایل !
«آچ کوزلریکی!» دیرسه م ایدر میل تغافل !
جانانی اویاندرمق ایچون آغلامه بلبل !
مخمور صفادر . اویویور چشمی کبودم !

کاهی باقییور عشوه لرك الك کوزلیله !
صوکره قاپیور کوزلرینی نازك الیله !
رؤیاده ملکارله کوروشمك املیله !
مخمور صفادر ، اویویور چشمی کبودم !

— هر زمانه کوزل —

شیمدی اویانمش اویقودن اول نیر امل !
هر تار زلفنه دیسه م اولمازمی صیرمه تل ؟

چپلاق اوموزنرنده داغیلمش نه بی بدل !
فکرمده نقش اولندی اوچهره ، اونازك ال !
ذهنمده‌کی خیـالنه باق ، هرزمان کوزل !

قارشـمده‌در هنوز نکاه ترحمی !
یرطوتدی روحم ایچره سماوی تکلمی !
کوشـمده‌در لطافت عکس ترنمی !
منقوش قالدی کوز بیـکمده تبسمی !
ذهنمده‌کی خیالنه باق، هرزمان کوزل !

دوغدی کونش ، شو قارشیده‌کی سیسلی کوهسار ،
ایلك عشـقمك طلوعنه باعث اولان بهـار ،
ماضیـده‌کی سرائرمی ایتدی آشـکار !
کوردم که دلده برق اورویور نورحسن یار !
ذهنمده‌کی خیـالنه باق ، هرزمان کوزل !

عکس ایله‌مش سمای الهی اوکوزلره !
بایغین دورور ، بودر دوقونان قلب مغبره !
رشـك آور اولسـه چوقمی سمای منوره ؟
فکرمدر ایشـته محفظه تصـویر دلبره !
ذهنمده‌کی خیالنه باق ، هرزمان کـوزل !

مسـتقبلك ایچنده شـوحال اولسه تارومار ،
ماضی اولور تسـلیٔ وجدان بی قرار !
صولسه صفا چیچکلری ، زرد اولسه‌روی یار !
زلفی آغارسـه ، قیلسه فلك یاری اختیـار ،
ذهنمده‌کی خیـالنه باق ، هرزمان کوزل !

— دردنجی قسم —

محصول بهار

— دومانلی داغلر —

برحزنه دالارایکن شوباغلر ،
دل صورت انکسار باغلر !
یارکده خیالی یاره باغلر !
بردن بره جویبار چاغلر !
سزسویلیك ای دومانلی داغلر !
کوکلم نه‌یه کیزلی کیزلی آغلر ؟

§

کزدکجه خیال یار شویله ،
برسس بکادیرکه : سویله‌سویله !
خورشید غروب ایدنجه‌بویله ،
بلبل باغرنجه آه اوبله ،
سزسویلیك ای‌دومانلی داغلر !

کوکلم نه‌یه کیزلی کیزلی آغلر ؟

§

بر عاشق اولورسه غمله دمساز ،
بر قیز چیقاریرسه غملی آواز ،
بر قوش اوته‌رك ایدرسه پرواز ،
بر جوی اولورسه نغمه پرواز ،
سزسویلیك ای دومانلی داغلر !
کوکلم نه‌یه کیزلی کیزلی آغلر ؟

§

اغرب دل زار ورقت افزا !
بر مشجرهٔ لطافت آرا !
ایلر ایسه بر ایکلتی پیدا !
بردن بره جوش ایدرسه دریا !
سزسویلیك ای دومانلی داغلر !
کوکلم نه‌یه کیزلی کیزلی آغلر ؟

§

بر سینه‌ده خون آل کورسه‌م ،
بر چهره‌ده بر ظلال کورسه‌م ،

بر وجهی صولوق خیال کورسه‌م ،
بر نوزی دونوق جمال کورسه‌م ،
سز سویلیك ای دومانلی داغلر !
کوکلم نه‌یه کیزلی کیزلی آغلر ؟

— داغلره —

اول پرینك صانكه کیزلنمش خیالی داغلره !
آغلادم ، آه ایلدم ، باقدم شو خالی داغلره !
ایلمش مظلم بولوتلرله تتوج ذروه‌سی !
باق نصل هیبت فروش اولمش شو عالی داغلره !
سویله ای ابر کدر ! پروردوقوندی حسمه !
سنمی بخش ایتدك بو حزن آور ظلالی داغلره !
کلدی لیلك اغبراری ، آفتاب ایتدی غروب !
کوکلك عکس ایله‌دی کویا ملالی داغلره !
ماه دوغدی ، بن ده صاندم . ای اساطیر آشنا !
آسماندن دوشدی لیلای لیالی داغلره !
کلبهٔ احزان کبی محزون ، سکون بخشا ، غریب !

پك یاقیشدیردم بو محزونانه حالی داغلره !
بر طاشك اوستنده استغراقه دوشمك ایسته‌دی،
ذوق وحدت آشنا ایتدی جلالی داغلره !

بشنجی قسم

مزارطاشلری

— بربیوك آدملك كتابهٔ سنك مزاری —

زائر ! ای غافل حقـایق موت !
سنی احوال عالم آلداتیـور !
عبرت آل، حرمت ایت ،زیارت قیل !
بوراده بربویوك جهـان یاتیور !

فهیمه [١]

آه ای ظالم اجل ! ایواه ای دهشـتلی درد !
قیـدیكزمی . عاقبت بر آفتـاب عصـمته ؟

[١] اون درت یاشنده‌كی فهیمه زوجه‌م ایدی . بوفقیر مهـاجر قادینی اثنای حملده حواله (اقلامپشی) دن وفات ایتدی . چوجوغنی‌ده برابر كوتوردی . بوتاریخ ، سنك مزارینه حك ایتدیرلمك اوزره یازلمشدر . (كوچوك كلین) عنوانلی اثر ایله بواثرك مندرجاتندن بولونان (مشهد) سرلوحه‌لی منظومه مرحومه‌یه عائددر .

وضع حمل ایلر ایکن کلدی حواله قیدی آه ،
صیرمه صاچلی ، مائی کوزلو برفرشته طلعته !
هجرت ایتدی آسمانه بر مهاجر دلبری !
آچدیلر آغوش قدسیلر بوعالی هجرته !
اعتماد ایت سودیکم ! زوجك ده بك چوق بکله مز !
حسرتکاه جان آثار برکون بودار رحمته !
زوجی طالعسز جلالك بویله بر تاریخی وار :
کیتدی فهیمه م قزیله بز مکاه جنته !

١٣٠٩

کتابهٔ سنك مزار [١]

کوروندی کوزلرمه اغبرار ایچنده یوزك !
یازق بوحالکه وجدان غبار ایچنده یوزك !
سنك خیالکی کوردکجه ظن ایدر بدرك :
دوداقلرك متبسم ، غبار ایچنده یوزك !
کریمه م آه کریمه م ! بنم کوزل یاورم !
کولرمی مقبر ظلمت نثار ایچنده یوزك ؟

[١] مقام سرعسکری محاسبات دائره‌سی خلفاسندن برادر وجدانم حق بکك لساننده کریمه‌سی وجدانه .

مزاردهمی اوشویورمی کوچك، یامـوق اللر ؟
نه اولـدی ولولهٔ روز کار ایچنـده یوزك ؟
سنی نصـل بولهیم ؟ جستجوده فائده یوق ؟
سماده روح لطیفك ، مزار ایچنـده یوزك !

— همم مرثیه ، همم تاریخ [١] —

کوکلم الله زارونزار اولدی ، آغـلارم !
فکرم کدرله ناله نثار اولدی ، آغلارم !
محصول عمری ، غنچهسی برذاتا کرمك ؟
مهجور کلستان وبهار اولدی ، آغلارم !
هرکس اویاندی پرتو امیـد اویانمـدی !
شب بیتدی ، دوغدی مهر ، نهار اولدی آغلارم
آه ایلرم نهـایتی یوق اغـبرارمك !
جسم لطیفی آه غبـار اولدی ، آغلارم !
کیم اغـلاماز بوحال کـدر اشتماله ؟ آه !
برنوجوانه جای مزار اولدی ، آغلارم !
شوق بهاری کورمهدی برنازنین چیچك !

[١] قدمای عسکریهدن وسواری فریقان کرامندن سعادتلو بکر پاشا حضرتلرینك وفات ایدن مخدومی احسان بکه .

اون بش یاشنده برچوجوغه قیدك‌ای فلك !

احسان کبریا ایدی بیچاره مادره !
برغمکسار ایدی پدر ناله پروره !
کیردی مزاره بکزدی ایواه چهره‌سی ،
برابر ایچنده کیزلی قالان نجم مغبره .
لایقمیدرکه نشوهٔ کلزاری کورمه‌دن ،
کیرسون اونونهال خزان مکدره ؟
احسان ! نیچون کوکلره آچدك بویاره‌یی ؟
یومدك‌ده چشمکی نه‌یه دوشدك اومقبره ؟
ارباب حس ایلدی کرینده هجرك آه !
ترك ایله‌دی باباك سنی آرتق ملکلره !
کوز ژاله‌صاچدی قبریکه ایشته دم‌سحر !
ازهار آچان مزارینی ایصلاتدی دیده‌لر !

بینم قاریشدی ولولهٔ انکساردن !
کوکلم طوتشدی نائرهٔ اغبراردن !

برحاله کلدی که دل محزون وناشکیب ،
امداد اومار ملالت فریاد وزاردن !
بن بویله باشلامش ایدم آهه یاواش یاواش .
خورشید دوغدی مشرق پرتو نثاردن !
دنیا کولردی ، فوتنه ایتمزدم اعتماد !
کوکلم یاناردی ، نشئه چیقاردی بهاردن !
دوشمش ایکن تحیره کوکلم بوحال ایله ،
بربویله ناله کلدی جوار مزاردن :
شاعر نه اولدی ؟ کندیکه کل ! روحك ایکلییور !
فریاد شاعرانه کی الله دیکلییور !

زائر ! نیچون بومقبری تزیین ایدر بهار ؟
دولمش جوارینه نه‌دن ازهار بونثار ؟
زائر ! نیچون بومقبر مغبر حزین ایکن ،
برشوق کلشنی اولور اوستنده آشکار ؟
زائری ! نیچون سکوت آراسنده اویورکن او ،
خندان اولور چیچکلر آچار دائما جوار ؟

زائر ! نیچون ظلال خزان اوجمه‌دن دها ،
رشك آور صباح بهار اولدی برمزار ؟
زائر . نیچون غبارکدر رونما ایکن ،
قبرنده یوق نشانهٔ الام واغبرار ؟
واردر سبب . نیچون بوقدر نشئه‌لی بویر :
محنت قالیرمی ؟ قبرینه کلمش فرشته‌لر !

جنتده‌ده مقامی بهار مسار اولور !
جنتده وجه پاکنه پرتو نثار اولور !
وجهنده غم ، لبنده تبسم حزین حزین ،
اول‌حال ایله فرشته‌لره آشکار اولور !
انوار جنته دالار البته چهره سی !
آغوش رحمته صیغینیر ، دم کذار اولور !
لکن بکا براقدیغی درد الم فزا ،
هر کون یاقاردلی ، سبب اغبرار اولور !
١ بربیت یاز جلال ! اوقدر غم نما ایسه‌ك ،
بلکه اوده کتابهٔ سنك مزار اولور !

تاریخه قطره‌لر ینه دوشدی دودیده‌دن !
احسانه‌قییدی چرخ بوییل نوجوان ایکن !

— برقیزك كنابه‌سنك مزاری —

دها دون خنده ایدردی دها دون !
دها دون قوقلادی سنبللرینی !
قالمادی نامی بیله آه بوکون !
تارومار ایتدی اجل کوللرینی !

§

یاقدی ، یاندیردی دل مغبری !
کولویور قبری بکا ، باق اورایه !
دها دون خنده ایدن دلبرمی !
بورایه کومدیلر ایشته بورایه !

— كنابهٔ سنك مزار —

جسمی بوراده ، روحی ملکلرله سماده .
آغوشنه آلمش اوکلی بستر لاهوت .

اولدوردی بنی کندی کولر برج صفاده !
ایتدی المی عاشقنك قلبنی تابوت !

§

کوزیاشلرمك بسله‌دیکی بر کل مغبر !
آغلاتدی جهانی، اویودی مقبر ایچنده !
بیلمم نه ایچون کیزله‌دك ای خالق اکبر !
برجوهر نادیده‌یی بر مرمر ایچنده !

آلتنجی قسم

— لیالی —

یارك نظر حزنی کبی حزنه بورونمش !
تیترر کبی قارشمده دوران عالم انور !
بیکانه دورور حزن صفا پرور ایچنده !
اولمشمی سمواته اوچان قیزلره مغبر ؟
خورشید دهادن دهار خشان ومجلا !
مهتاب ذکادن دهاتابان ومنور !
محزون دوروشیله ، اوحزین سرز نشیله ،
قدسیلری کریان ایدییور صانکه سراسر !
اول حزن لطیفیله اکر اولسه سزادر :
برخسته قیزك کوزلرینك نورینه مقبر !
کوکلم کبی اولدقجه سما ظلمته مقرون !
فکرم کبی اختر اولیور شعشعه آور !
بربوی سماوی کلییور شعله لرکدن !
یاتمشمی سنك اوستکه دلدار سمنبر ؟

خورشید لطیفك كله بذل ایتدیکی انوار ،
مهتاب بهارك چمنه صاچدیغی زرلر ،
اول کوزلری مخمورك ایدر وجهنی تنویر !
ایلر اوصاری صاچلری مستغرق زیور !
دوغدك دوغالی دوغمادی وجهی کبی خورشید!
اولسه‌ك یاقیشیر یارملك طلعته مادر !
تنظیر ایده‌م زمزمهٔ حامدی بالله !
یردن کوکه چیقمق بکا ممکنمی برادر ؟

— مرمره‌ده —

منظور بویوك آدا اوزاقده !
برسیس آراسنده شاعرانه !
سیر ایله شوحالی عاشقانه !
دریا طوتیور آنی قوجاقده !

بن زورق ایچنده مست وبیهوش !
بر الده قدح ، بر الده باده !

ایواه ایچیر میور زیاده ،
قارشمده کی دلبر سمن پوش !

ایچدکجه میی اولوردی مزداد ،
قلبمده کی آتشین تأثر !
استانبولی ایله دم تفکر !
آواره کوکل ایدردی فریاد !

قارشیمده کی کیم ؟ سما بهاری !
دوردقجه ضیای ماهه قارشی .
بر لیل پر انتباهه قارشی .
دستمدن آلیردی اختیاری !

— مهتاب —

کوکدن یاغیور پرتو عصمت دم مهتاب !
فوقده ملکلرمی اولور محرم مهتاب ؟

کوز یاشلرم اولسون بو کیجه شبنم مهتاب !
حزنك نه غریبانه در ای عالم مهتاب !

§

دریایه ینه دامن مهتاب سورووندی !
بر حوض بهشتی کبی پك صاف کورووندی !
تصویر سما لوحهٔ سودایه بورووندی !
حزنك نه غریبانه در ای عالم مهتاب !

§

بر ساحله ایندم سنی سیر ایلیه رکدن !
بر طاش اوزرنده دوشونور کن، اوتورورکن ،
بر حس مکدر دلمی ایتدی غم افکن !
حزنك نه غریبانه در ای عالم مهتاب !

§

قارشیمده‌کی صحرا اینه پرتولر ایچنده !
دریا دخی الوان ضیا آور ایچنده !
داللر دوریبور حزن صفا پرور ایچنده !
حزنك نه غریبانه در ای عالم مهتاب !

§

اخترلره قارشی ایدرم شعرمی تکرار !
اخترلره قارشی ایدرم عشقمی اقرار !
کاهی ایدرم کوزلرمك یاشنی ایثار !
حزنك نه غریبانه درای عالم مهتاب !

— آنا —

ذوق شباب اولورکن کوکلمده نشوه افزا !
ایتدی آدا جواری افکار عشقم اعلا !
لکن آدا دیبوبده کچمك اولورمی جائز ؟
وارمی جهانده اویله بر موقع صفازا ؟
وقتا که بادخوشبو ایلر کذار اوکندن ،
وقتا که جوشه باشلار مائی ، لطیف دریا ،
زنجیر اولور کومشدن هرموج پرلطافت !
اول ساحل لطیفی ایلر احاطه کویا !
ایندم کنار بحره برشب ضیا صاچارکن ،
قلب حزینه سودا دریایه ماه غرا !
برحس شاعرانه رام ایتدی قلب زاری !

دالدم تفكراته بر سنكى ايلدم جا !
اشجار هيبت آورقوشلر سكون ايچنده !
ساحل غريب ومحزون اورمان حزين وتنها !
داغلر ، بايرلر اولمش مستغرق سكونت !
دالمشدى ظن ايدردم خواب سكوته اشيا !
ايتدى سكوتى اخلال بر آه عشق پرور !
اول نالهٔ تحسر بر قوشدن اولدى پيدا !
اوراقى نو بهارك كلدكجه اهتزازه ،
ايلردى كيزلى كيزلى اسرار عشقى افشا !
ايتمزدى بر نشانه انسان ايچون دلالت !
صاندم پريلر كزر اول موقع دلارا !
ناكاه حاصل اولدى برسس ايدردى حاصل :
روحمده بر تبدل جسمده بر تماشا !
كوكلمده اول صدانك عكس لطيفى قالدى !
دوندم باقنجه كوردم برحور نور سيما !
چيپلاق اوموزلرنده صيرمه صاچى پريشان !
ليلاى ليله تشبيه ايتسه‌م اولوردى احرا !
ياخود دينيرسه شايان چقمش كنار بحره ،

اولمش دکیز پریسی مستغرق تماشا !
لایق اوحسن پاکك مرأتی اولسه خورشید ،
آلتنده برق اوروردی نور لطیف مولا !
قاشلری براز چاتیقدی محزون دینیرمی بیلمم ؟
بوندن اولوردی اما برحدت آشکارا !
دزدانهٔ سرشکی تیتردی کیرپیکنده !
هردانه‌سنده مخفی اولمق کرکدی سودا !
کویا بوکوندر اول شب ممکن دکل اونوتمق :
چشم کبودی بایغین بایغین باقاردی حتی !
تشکیل ایدردی کویا زرین بولوتده برماه :
صیرمه صاچلك ایچنده رخسار شعله پیرا !
چشمم تقابل ایتدی چشمیله اول پرینك .
عرض ایلدم شو بولنه سودامی بی محابا :
« سز بر پریسیکزکه ای آفتاب بهجت !
اك عشوه‌لی پریلر ایلر سزه مدارا !
سز بر ملکسیکزکه ای ماه عالم حسن !
« صنعت نه‌دوزلو تصویر ایلرسه اویله زیبا »
سز برکوزلسیکزکه رفع ایتسه کز نقابی ،

قیزلر حسد ایدرلر محجوب اولور زلیخا !
سودم سزی ملکلر ایتسون بوکا شهادت !
سزده‌ایدك جلالی « سودم ! » دیيوب ده‌احیا !»
کوش ایله‌دی خطابم ایتدی براز تردد .
کوردم که قیلدی عودت مغبر اولوب دریغا !
ایتدم نصلسه آرتق تعقیبه ده جسارت !
برقصر اوکنده دوردی اول عشوه کار رعنا !
حیرت ایچنده صوردم اسمن او دلستانك .
برشی دیدی اونوتدم ، یوق ! خاطرمده اما ،
ایتسه‌م نصل جسارت تکرار ایچون اواسمی ؟
تکرار ایدنجه دلده بیك حس اولور هویدا !
ای جلوه‌لی پری‌رو ! ای عشوه‌لی فرشته !
ای صیرمه صاچلی دلبر ! ای مائی کوزلو آننا !..

— يدنجى قسم —

نوحات

— رثا —

يوق دوشديكم بلايه دوا ، اولديرك بنى !
آرتق چكلميور بوبلا ، اولديرك بنى !
رؤياده كريه‌لى كورورم نوجوانمى !
كولسونده تك اوماهلقا ، اولديرك بنى !
بيك كره كونده اولمه‌ده‌يم افتراق ايله !
راضى ميدر بوحاله خدا ؟ اولديرك بنى !
جانان نهان ، كوزومده دكلدر جهان بنم !
هيچ كورمه‌دم جهانده صفا ، اولديرك بنى !
جانان اولورسه شوق تماتمله شادمان ،
كولسونده تك اوماهلقا ، اولديرك بنى !

— بيلمم كيملكيمچون اغلارم؟ —

ايليور دائم بنى اذواق حزنم نشئه‌ياب !

مهر عالم یادوغار کن ، یا ایدرکن اغتراب ،
عالمی انوار ایچنده کوسترر کن ماهتاب ،
حس ایدر آواره کوکلم آنسزین بر اضطراب !
« آغلارم ، امانیچون بیلمم کیمکچون آغلارم ؟ »

قیش کلیر ، بلبل صوصار ، دورماز کیدر وقت بهار !
دل دویار البت بو محزون لوحه دن بر انکسار !
بوزلر آلتندن حزین سسله آقار هر جویبار !
قارله اورتولمش کورونجه داغلری ، بی اختیار ،
« آغلارم ، امانیچون بیلمم کیمکچون آغلارم ؟ »

آه قورتولماز تأثردن دل محنت قرین !
قلبمی تیترتمکه کافی دکلی برانین ؟
حزنه غرق ایلر جنانی برنکاه نازنین !
چشم محزونم دولار بر چهره یی کورسه م حزین !

«آغلارم، امانیچون بیلمم کیمکچون آغلارم؟»

کلستانده برسحر وقتی اولان آرامساز ،
کلستانی سیرایدرکن شبهه‌سز آغلار براز !
کائناته قارشی بربلبل اولور کویای راز !
کللرك اوستنده شبنم ایلیورکن اهتزاز ،
«آغلارم، امانیچون بیلمم کیمکچون آغلارم؟»

غم‌زمانی برآجیقلی آهی کوکام کوش ایدر !
برآجیقلی آه حیرتله بنی خاموش ایدر !
بر ورم‌قیز حزن‌طوریله بنی بیهوش ایدر !
برتبسم کوستریرسه کوزده اشکم جوش ایدر !
«آغلارم، امانیچون بیلمم کیمکچون آغلارم؟»

— نوم اضطراب انکیز —

کوزومه کیرسه‌ده اویقو یاتسه‌م !
کوکلی اویقو ایله آلداتسه‌م !

کیرسه رؤیامه ملکلرده بنم !
راحت ایتسه دل محنت فکنم !
آه رؤیاده‌ده بربشقه عذاب ،
ایدییور قلب حزینی بیتاب !
میل خواب ایلسه فکرم برآن ،
کورورم کندمی ظلمتده نهان !
کزییورکن شوکوزل صحراده ،
کورورم کندیمی بردریاده !
دالغا آلتنده ، ظلال اوستنده !
شوق یاننده ، ملال اوستنده !
ایدر امواج خیانتله هجوم !
نور امیدمی ایلر معدوم !
کوك اولور پردهٔ ظلمتده نهان !
آغلارم ، ایلرم آه وافغان !
یوزه‌رم ، آه کورونمز ساحل !
باتارم ، اولمکه اولمم قائل !

یوزومه پنجهٔ ظلمت سورونور !
اوقارا کلقده‌ده برشی کورونور !
قورقارم ظلمت غم افزادن !
اوغراشیرده چیقه‌مم دریادن !
بارقه رنکه بویار دریایی !
صاعقه خندهٔ استهزایی ،
ایندیرر کوشمه فریاد ایده‌رم !
اوزمان سودیکمی یاد ایده‌رم !
اوده امدادمه کلمز ، قهار !
اوده امدادیمه کلمز ، غدار !
بنی دریاده کورونجه مغبر ،
سودیکم بربولوت اوستنده کولر !
قوتم محو اولیورکن ، ناکاه ؛
کندیمی ترك ایده‌رم دالغایه آه !

— موت ! —

رخسارینه جالب تأثر ،
دوشمش ایکی قطرهٔ تحسر !

کریان ینه باش اوجنده‌مادر !
آغلار ، کزینیر ، ایدرتفکر !
آیرلماسه باری دخترندن !

کچمش‌ده امیدینك زمانی ،
تفهیم مرامه یوق توانی !
طوتمش النی صیقار، براقماز !
بر مرحمت ایستیور نهانی ،
بیچاره ، زواللی مادرندن !

همشیره‌سی کیزلی کیزلی کریان !
محزون پدری قان آغلیور قان !
دادرده بوبزمه داخل اولدی !
آرتق طلب ایتدی زارونالان :
بر پارچه کاغد برادرندن .

یازدی اورایه بو حسجالی :
« یك قانلی تورمك خیالی !
برقیز یاقیشیرمی بویله دوشسون ،
امید ایدییور ایکن وصالی ،
محروم وجدا چیچکلرندن ؟ »

دوشدی قلمی الندن ، ایشته ،
حشیانی قاپانمه‌دن ، فرشته ؛
اول روح لطیفی کوستریردی ،
لاهوته ، بولوتلره ، بهشته !
آغوشنه آلدی بسترندن !

آلتنده‌کی نوردن دوشکدر !
اوستنده‌کی روحدن ملکدر !
بالینه صاچلری صاچلمش !

ایواه بو قیزورم دیمکدر !
کام آلمدی کلشن تردن !

وقت سحر ابله یورکن افشا ،
اسرار محبتی ، دریغا ،
بایغین باقیشی سوزولدی ، قالدی !
تیترردی ، اولوردی محنت افزا ،
نجم سحر عکس پیکرندن !

اك کیزلی یرنده کوکسنك آه !
بر آغری سزر دینیردی اول ماه !
سودا کبی طاتلی برجریحه !
بللیدی او اضطراب جانکاه ،
هر کون نکه مکدرندن !

ترك ایلدی کیتدی کائناتی :
افکندهسی ، سودیکی ، حیاتی !
مقبردده اولدیلر هم آغوش !

حقك بوده باشقه التفاتی !
دور ایتمه‌دی ماهی اخترندن !

تابوت ، او محمل فلاکت ،
تابوت ، اوچهرهٔ مصیبت ،
آغوشنه چکدی بر حیاتی !
تابوت ، اوهمنشین ظلمت ،
عار ایله‌مه‌دی سمن برندن !

انوارینی کورمه‌دن بهارك ،
آغوشی آچلدی برمزارك !
بردن بره اوچدی بر کوچوك قوش !
کورمش کبی نورینی نهارك !
آیرلدی نهال مقبرندن !

اوستنده نجوم شعله پرور ،
حزن آلمده وجه مغبرندن !
پیشنده فرشتهٔ مزهر ،

طوتمقـده یکدرله شهپرندن !
بللی ورم اولـدیغی یرندن !

وقتـنده بنمده واردی یارم !
بر کوزلری مائی عشـوه کارم !
حالا یاشیور ، فقط وفاسز !
برخائنه قاچدی زار وزارم !
دور اولدی جلال دلبرندن !

صوکرا بکا عادت اولدی هرکون :
صحراده دولاشمق اولمکون اولکون!
هجران ایله متصل دوشونمك !
یارم بکا بن اویاره کوسکون !
نفرت بکا قارشی همسرندن !

بر کو سحر اوچمادن مقدم ،
چیقدم قیره هرجهت مؤلم !

بر کوز آلیجی مزار کوردم !
ازهارینه دامـلا داملا شبنم ،
دوشـدکجه صیزاردی مرمرندن !

باقـدم که سحابه‌د ، هواده ،
قالمش ایکی روح اعتـلاده !
بسترلری بر سحاب انور !
کیتدکجـه اویوزلر انجـلاده ،
شـوقك مه شـعله پرورندن !

مرمر ، اوسکون ایچنده ظاهر :
صوصمشدی بوتون بوتون ظواهر !
کیمدر بوراده یاتان دیوز کن ،
بر نغمه دیدی : « سکوت ! زائر !
دور ایله مه خواب انورندن ! »

سکزنجی قسم

ادبیات عتیقه صدالری

— فضولینڭ برمرثیه‌سی —

صبحدم کوردم کزر قالمش غریب آوازه صو !
ماجرای کربلادن دوشمش آوازه‌یه صو !
صاچدی باران حرارت کربلا میدانینه !
غیری چالسون باشنی طاشدن طاشه بیچاره صو !
تشنه‌لب کورسه‌یدی اویله آب روی امتی ،
چشمهٔ چشمان زهرایه ایندی قاره صو !
کربلاده سنمی تقسیم ایتدك ای کردون دون !
نورعین مصطفایه قانلی یاش، غداره صو ؟
آل واولاد رسول‌الله بیلك فواره زهر ؟
لشکر اعدای بی انصافه بیلك فواره صو ؟
کربلادن قانمی دوشدی حوض پاك کوثره ؟
باری سن ای حضرت جبریل ! کیتده آره صو !
طوتدی مخدومن حسین الده دیدی ظالملره :
ای یزیدان! باری بو معصوم ایچون برپاره صو !
باق شو ملعونانه قیلدی برایچم صویی دریغ !
حالت نزعنده دشمنلر ویرر بیماره صو !

ابر رحمت وردر خسار حسینه دو کدی اشك !
نیتّه‌کیم تاب وطراوت بخش ایدر ازهاره صو !
قلب شمره اهل بیتك کوز یاشی کار ایتمه‌دی !
الله‌مز بخش حیات البت قوری اشجاره صو !
تااوکوندن جوشه کلمش ، باش اورور بی اختیار ،
مست لایعقل کبی دیواردن دیواره صو !
سن نیچون غرق ایتمه‌دك دنیایی ای طوفان اشك !
ویرمه مشلر خاندان احمد مختاره صو ؟
سن نیچون جوش ایتمه‌دك ظلمتده ای آب حیات !
حضر ایله کوندرمه‌دك اول مهر پرانواره صو ؟
سن نیچون بر قطره اولسون سویله‌ای ظالم فرات !
ویرمه دك نور عیون حیدر کراره صو ؟
چوره‌می سیل سرشکم آلدی ، باری دوستلر !
کوزلرم صاچسون غبار درکه دلداره صو !
دونسون آرتق عکسنه ایسترسه دولاب فلك !
باشلاسین اوزلرسه هر بر تشنه‌یی آزاره صو !
میل آقیتمم بن بو عالمده شراب نشوه‌یه !
جان دخی بخش ایتسه قویمم ساغر سرشاره صو !
چاغلاسین اشکمله جولر کیم اولور بحره روان !
آغلاسین آهمله داغلر کیم دوکر انهاره صو !

اویله بر دیداری چوق کوردی عدوکیم جبرئیل ،
عالم قدس ایچره سر بردی اوکل دیداره صو !
بولامشمی کندینه دنیاده بر مست غرور ؟
تشنه‌لردن باشلامق لازممی اخذ ثاره صو ؟
یاندی باغرم ، اوزکه بر آتشله داغ آچدم دله !
بر غزل سر بر سه سر بر قلب آتشباره صو :
یوقمی دیرکن آه بر قطره دل غمخواره صو ،
یار صوندی کاسهٔ بللور ایله اغیاره صو !
سیر باغ ایتمك کرکمز قامت دلجوسنه ،
وهم اولدر میل ایدر اول سرو خوش رفتاره صو !
بر ایچیم صو ایسته ینجه بن اولایدم آه آه !
اشك چشمانمله ویرسه‌یدم نولوردی یاره صو ؟
صویه ویردی جرمی یادرخ کلکون یار !
کوزلرمدن جوش ایدر ، هرکون آقار کلزاره صو !
روز وشب اشکم رواندر قلبمی اطفا ایچون !
رسمدر : یانغینده سر پرلر دمادم ناره صو !
غنچهٔ خون اولدی چشمم ، خار مژکانم جلال !
آغلادمده شبنم اشکمله ویردم خاره صو !
میل ایدوبده ایله سه‌م اسرار آنی جستجو ،
شویله بر بیت رحیق ایله کلیر اقراره صو :

آتش عصیانمی دریالر اطفا ایله‌مز !
دوشمه‌سو نار جلال حضرت قهاره صو !
کلبهٔ احزانده بیدارم غمکله یا حسین !
تکری حقیچون قیل احسان عاشق بیماره صو !
قانسون ارواح شهیدان سلسبیل نظممه !
ویردی سیلاب سرشکم کلشن اشعاره صو !
جویبار حوض چشممدر بونظم آبدار !
ویردم آندن لاله‌زار عالم کفتاره صو !
نسبتکله فخر ایدنلر کوثر ایچسون یا حسین !
دمبدم باران لعنت یاغدیره کفاره صو !
کیم یزیده لعنت ایتمکدن ایدرسه احتراز ،
ساقئ کوثر الندن ایچمه‌سون برپاره صو !

— مفرد —

آه ایدر دل فقط اول غنچه فمی کوردکجه ،
چکدیکی محنتی بر آنده فراموش ایلر !

— درت بیتلی غزل اولمازمی ؟ —

نصل آرام ایدرسین آه بنسز ؟
یتیش امداده قالدم شیمدی سنسز !
خزان فرقتدن صولدی رویم !
بهاری نیلهیم اول کل دهنسز !
کیدنجه نونهال عشوه کارم ،
چمنسز قالدی کلشنلر چمنسز !
نصل کچسین بودرد محنت افزا ؟
حیاتم کچمهدی بر کون محنسز !

— قالمادی —

شیشهلر دوریلدی فیض نشوهٔ جم قالمادی !
اول قدح، اول باده اول ساقی اوعالم قالمادی !
خیلی دمدر کوز یاشمدن دوردر رخسار یار !
آغلایك ای کوزلرم کللرده شبنم قالمادی !
چاك چاك تیغ هجران اولدی درمانسز کوکل !
یاره سویله ای فغان ، یارهمده مرهم قالمادی !
سینه چاکم دل پریشانم غریبم عاشقم !
وادیٔ سوداده بندن باشقه خرم قالمادی !

ماه رویندن نقاب زلفنی قالدیردی یار !
آفتابك چهره‌سنده ابرماتم قالمادی !
بر الهی عاشقم پروانهٔ عشقم جلال !
سوز داغ سینه‌دن بیم جهنم قاللدی !

— تاریخ ولادت —

معصومهٔ کهوارهٔ علویتی سیرایت !
تابنده ملکلر کورویور خواب صفاده !
مهتاب لطافت ایدییور وجهنی تنویر !
آنجق بوقدر پرتو اولور نورخداده !
بیلمم نه دینیر ؟ نامنه « مهپاره» دیدم بن .
پارلاقلغنی کورمه‌دم اجرام سماده !
دوغدی دوغالی ماه دها دوغمدی باللّه ،
وجهی کبی بر اختر تابنده فضاده !
حسنی ایده‌جکدر آیك اون دردینی تنظیر !
بر نیر عصمت اولاجق برج حیاده !
حفظ ایله‌سین انواری ایدن ماحیٔ ظلمت ،
تاریخنی اذهان منیر شعراده !

بردوشدی هوا ایله بوتاریخی جلالك :
مهپاره طلوع ایتـدی سموات هواده !

۱۳۰٦

— برتاریخ ولادت دها[*] —

نیر صبح ادب صـالح افندی کیم اکا ،
خالق الآفاق احسـان ایتدی برعالی کهر ،
اویله برطفل ضیا پرورکه کورسه نور آلیر :
پرتو وجهندن البته سموات وقمر !
قلب معصومانه سنده مختفیدر نور شوق .
منجلیدر جبهۀ پاکنـده انوار سحر !
شعلۀ حسنی جبین مهره قارشی برق اورور !
چشم چرخی خیره ناك ایلر بوطفل شعله ور !
غربی تنویر ایلسین، ویرسین الهی! مشرقه !
فکرینك پارلاقلغی فجر شمالیدن اثر !
ای ملکار، طوبلانك تاریخمی کوش ایله یك !
مهر محشردن ده انوردر بوشعر معتبر !

[*] ضبطیه مکتوبی قلمی باش کاتبی صالح افندینك اوغلی نجم الدینه

كلدی یاده نور تاریخکاه نورحق جلال !

كلدی نجم‌الدین ایله صبح بهار شوقهٔ فر !

— ویره‌مزمی —

انوار رخی طورده شهرت ویره‌مزمی ؟

اول آفت الهیلره حیرت ویره‌مزمی ؟

آهم که چیقـار برپت ایچون دیردلمدن ،

عیسـایه سمواتده دهشت ویره‌مزمی ؟

کل رخلریکك رنکنه آلدانمه، صولارسین !

ظالم شوچیچکلر سکا عبرت ویره‌مزمی ؟

ناز ایتمه بکا ، مشرق سودا سکا بکزر ،

آغوشمه برمهر ملاحت ویره‌مزمی ؟

— اولسونه —

بهار وصله‌تك جوی سرشکم آشنا اولسون ،

سکا ای نونهال‌عشوه! بهم وارسه‌فدا اولسون !

بیلهیدم یوسفك میزان حسن و آنی دیردم :
لأل حسن قیمتداریکه یوسف بها اولسون !
می کلکونکی نوش ایلیوب شاد اولدم ای ساقی !
جناب لایخوارك عشقنه ویر، بردها اولسون .
«اولورمی دردعشق عالمده؟»دیرمش ده کولرمش یار !
بنم عشقم کبی بردرده یارب مبتلا اولسون !
کشاده سینه‌سی ، نافی برهنه، خوابگاهنده
قدر کوسترمه‌دی اول دلربایی ازقضا اولسون !
بکا ابروسی قاره ، چشمی قاره دلبر الویرمز !
اولورسه بویله مائی کوزلو ، نازك دلربا اولسون !
نسیم وصلتی آه ایتمه‌دن دوران کوندرسین !
بولطفی روز کارك عاشقه باد هوا اولسون !
نکاری ناز ایدر ، اغیاری ایلر سرینی افشا :
زواللی عاشقك یاردمجیسی لطف خدا اولسون !
فلك اهل دله برطالع تابنده کوسترمز !
جلال آسا اکرا یسترسه خورشیدذکا اولسون !

— غزل —

اسیر عشقیز ، آز کورمه اغیارمزی !
کوره‌ن اودلبری چوق کورمز آه‌وزارمزی !

دوقونماسین بزه تیرکدن احتراز ایتسین .
کیت ای فغان ! فلکه ، آکلات اقتدارمزی !
بوسینه داغلری لاله ، اشکمز انهار !
کلیرمی سیره او کل یوزلی نوبهارمزی ؟
کورونجه مه یوزینی عاشقانی ، هاله کبی ،
احاطه ایله‌دی دلدار عشوه کارمزی !
بوصفوت اوچماسین آینهٔ جمالکدن !
دوقونمه کوکلمزه ، آلما انکسارمزی !
کبابی قلب مکدر ، شرابی خون جکر ،
بکندی پیر مغان کوشهٔ قرارمزی !
جهان کوزللری سهم جفا آتوب دیرلر :
جلال ! صاقلا جنانکده یادکارمزی !

— بیکباشی سعید بک ایله مشترك بر غزل —

س — ناز ایلرایدم چرخه سکا چاکر اولایدم !
ج — باش اکمز ایدم کوکلره خاکك کر اولایدم !
س — ناسوته تنزلمی ایدردی دل شیدا ؟
ج — کوکلرده اوچاردم سکا بن شهپر اولایدم !

س ـ مهرومهه برق افكن اقبـال اولوردم ،
ج ـ زلفنـده دوران شانهٔ نور آور اولايدم !
س ـ يا اخكر اولايدم‌ده يانايدم اوجاغكده ،
ج ـ يا آتش عشقك ايله خاكستر اولايدم !
س ـ دروكهر چرخه معادل طوتيلوردم !
ج ـ الماسمه بر خلقـهٔ انكشتر اولايدم !
س ـ زلفكله رخك شم ايله دلشاد اولوردم ،
ج ـ اى كل ! سكا بالين صفا پرور اولايدم !
س ـ مانند جلال ايلرايدم عشقمى اعلان !
ج ـ سعدى كبى عالمده سخن پرور اولايدم !

— مغموم —

زمين مغبر ، سما مظلم ، هوا مغموم بن مغموم !
بولوتلر حزنه مستغرق فضا مغموم ، بن مغموم !
زوال عشقى كوردم ، اولماسينمى كوزلرم كريان ؟
اوچوزمش حسننى اول بيوفا مغموم بن مغموم !

— دېسينلر —

ساقى ! بو فناعالمه ميخانه ديسينلر !
كوستردیکی جام غمه پيمانه ديسينلر !
ياق شمع جمالكله بنى اى مه تابان !
برشعله ايچون ياندى شو پروانه ديسينلر !
مرآته نكاه ايتمه كه عكسك اولا نابود !
اى لؤلؤ يكتا ! سكا بردانه ديسينلر !
عشاق دوقوندقجه آكا اولدى پريشان ،
وصف ايتمك ايچون زلفكى جانا! نه ديسينلر ؟
هيچ عقله كليرميدى بو عاشقلغم ؟ اى دل !
كيم ديردى كه بر كون بكا ديوانه ديسينلر !
كاكللريكه دسترن اولدقجه حسددن ،
عاشقلرك: اولديردى بزى شانه ديسينلر !
اكلنجه ميدر شام غريبانده جلالك ؛
بو نو غزله شعر غريبانه ديسينلر !

طقوزنجی قسم

احزان

— آکلادیه‌مم ! —

سمای عشق و محبت اومائی کوزلردر ؛
کوکل او دیده‌لره قارشی نوحه آوردر !
نه‌در اساس او رنکک ؛ نیچون منوردر ؛
نه‌دیرسیکز ؛ او الهی سمایی آکلایه‌مم !

§

فراق او کوزلری مائی قیزی تباه ایدییور !
حزین حزین کزییور، کیزلی کیزلی آه ایدییور !
صباحه قارشی شو اومانلری پناه ایدییور !
یازق یازق ! کدر دلربایی آکلایه‌مم !

§

ضیامیدر او چوشان ؛ وجهک نقابی میدر ؛
یوزوکمیدر کورنن ؛ جنت آفتابی میدر ؛

نەدر وجودیکی اورتن ؟ شفق سحابی میدر ؟
سحر کولوشلی ملك ! اول ردایی آکلایەمم !

§

محبت آدمه صانمه ترحم ایتمشدر ،
بلای عشقەدوشنلر تورم ایتمشدر !
دییورلر : عشق صفادن تجسم ایتمشدر !
حیاتی محو ایدیجی بر صفایی آکلایەمم !

§

ینه اوشانلی پری التفاته مائلدر .
نەسویلیور ؟ نەدییور ؟ فهمی غیر قابلدر !
ملکلرك سوزنی آکلامق نەمشکلدر !
کلام یارفرشته لقـایی آکلایەمم !

§

فضیلت اولماز ایسه علمەحرمت ایلیەمم .
خیال اوچار ایسه فهم حقیقت ایلیەمم .
ظلامی کورمزایسەم نوری رؤیت ایلیەمم .
فنایی آکلایامازسەم بقـایی آکلایەمم !

— سنبل کونشه نه دیر ؟ . . —

ای مهر منور ! که یوزك شعله نمادر ،
ازهارك ایچنده !
کاهی لمعانك نه قدر روحفزادر !
اشجارك ایچنده !
سنسین بنی احیا ایدن ای نیر رخشان !
فیضکله چمنده .
نورك بنم اوستمده اولور شعشعه افشان .
یابرك سمنده .
وقتا که شفق پرده چکر روی سمایه ،
بلبلر آچارپر .
اول رنکه ، اوالوانه ، اوانوار صفایه ،
کللر حسد ایلر .
هر یرده سکونت ایشیدلمز اوزمان سس .
جولر بیله خاموش .
نور شفق آلتنده اویور شوق ایله هرکس .
دریا ایده مز جوش .
بر حیرت آلیر عالمی علویت ایچنده .
دیرکن دکیشر رنك .

ناگاه اوزانیر گلشن پربهجت ایچنده ،
قوشلرده کی آهنك .
یاپراقلر اولور زمزمه‌پرور بوصدادن .
اشجارده ایكلر .
بر کودك معصوم اویانیر خواب صفادن .
بلبللری دیكلر .
بر ژاله دوشر اوستمه چشمان سحردن .
اینجو کبی پارلار .
آهسته تموج ایله جولر دره‌لردن ؛
صحرایه آقارلر .
سیسلر ، كه خیالات غریبانه‌یه بكزر ؛
ایلربنی مستور .
هر کون دولاشیرلر شوافقلرده مكدر .
سندن آلاماز نور .
مشرق آغیریر روحمی اوقشار اولطافت ،
اخترلره قارشی .
برشبهه ایچنده اویور اسرار طبیعت ،
دلبرلره قارشی .

وقتا که اولور فیض طلوعکله بدیدار.
شرقك اوزرنده ،
برشعله نما ، عشق فزا کاکل زرتار ،
جنت سحرنده ،
آنجق اوقدر شعله‌اولور کوزلره منظور.
انوار فشاندر .
آنجق اوقدر انوراولور آیینهٔ حور .
مشرقلره شاندر .
سیسلرداغیلر نورك ایله کلشنمزدن .
ازهار آچیلیرهپ .
برذن بره دیدارصفا افکنمزدن ،
پرتوصاچیلیرهپ ،
اول دمده سکا بویله دیدم: دلبرانور !
ایله بنی احیا.
صولدورمه بنم رنکمی ای مهر منور !
قیلمه بنی افنا .
برصبح بهاریده بویرلرده کورونسون ،
برعاشق محزون .

معشوقه‌سی ازهار چمنزاره بورونسون .
اولسون اوده ممنون ،
اول عاشق شیدابنی آلسین بوچمندن .
دلدارینه ویرسین .
بر بوی سماوی‌ده اودم شوق ایله بندن ،
آغوشنه کیرسین .
صولدقچه یوزوم کوزیاشی اولسون بکاباران .
ایلر بنی زنده .
قارشمده چیچکلرده ایدر کوکلی شادان ،
برساقسی ایچنده .
بن بویله نیاز ایلر ایکن صوتی جلالك ،
ایلر بنی بیدار .
دقت ایده‌رم ، سوزلری اول هرزه مقالك ،
ایلر شونی تکرار :
سنبل ! اوقدر کولمه ، دوشون ، صوکره نزار اول .
کلمزمی خزانك ؟
سنبل‌ده رطوبتده یاشار ، کریه نثار اول .
یوقمی هیجانك ؟

شوورد دلاراكه شفقدن آليور رنك ،
پرنور وپرالوان ،
برسينهٔتابنده اولوز كنديله اورنك ،
مشرق كبى رخشان ،
شوغنچهٔرعناكه ايدرعالمى مبهوت ،
شاعرلرى بيهوش ،
اول حال ايله كوياصانيلير پنجهٔ ياقوت ،
دائم يرى آغوش .
شونخل چمن كه اكاپاينده چيچكلر ،
ايتمكده پرستش .
اوستنده لطافتله اوچارلر كلبكلر .
سيرايت نه كوزلمش !
شوتازه چيچك كه آچيلر وقت مساده ،
وجهنده طراوت ،

— دوشونورم ! —

اودم كه بادشبانگاه باشلار اغفانه ،
نگاه ایدر دورورم ماهه نجم سوزانه .
تعلق ایلر ایسه كوزلرم غریبانه ،
سحر دمنده كی مهتاب پرتوافشانه ،
« دوشونمه یی سوه رم متصل خموشانه !»

كورونجه یاریمی بر لیل ژاله پرورده ،
فرشته ظن ایدرم بر سحاب مغبرده .
بیور تصور غم فكر محنت آورده .
باشم دو دست تفكرده ، كوزلرم یرده ،
«دوشونمه یی سوه رم متصل خموشانه !»

اودم كه برقیز ایدر ترك عالم ناسوت ،
صاچار ضیا یوزینه مهر عالم لاهوت ،
ملكلره قاریشیرسه اودلبر مبهوت ،

کچرسه پیشگهمدن چیچکلی برتابوت ،
« دوشونمه‌یی سوه‌رم متصل خموشانه ! »

ضیا ظلامه گیرەر ، بادئ تکدر اولور .
خزان بهاری یاقار ، جالب تأثر اولور .
کوکل غمومه‌دوشر ، موجب تفکر اولور .
باقنجه بونلره چشمم سرشك ایله پر اولور .
« دوشونمه‌یی سوه‌رم متصل خموشانه ! »

— اغلا ! —

بابا ! نه‌یه هرسسك صقلامز ؟
قالسونمی جلال دلرباسز ؟
بن ایله‌یم آه زار اغلا !
کچمزمی بنم کونم جفاسز ؟
فکرم نیچون اویله انجلاسز ؟
قالدم ینه بیقرار ، آغلا !

کاهی آچیلیرسه مائی سنبل ،
شاید طاقیلیرسه کوکسکه کل ،
یاد ایت بنی آه ایدرسه بلبل !
سودکلرمی ایدوب تخیل :
ای دلبر کل عذار ! آغلا !

هرشب بوراده کوروب تانیردم .
مهتابه فتادەدر صانیردم .
سندن بیله یاری قیصقانیردم .
کیتدی!.. کیدەمزدیر آلدادیردم .
آه ای مه شعله بار ! آغلا !

ای محنتمی بیلن چمنزار !
هرشب بوراده دوغارمی دلدار ؟
اغیاره قاپیلماسین صاقین یار ؟

یاراولدیمی همنشین ، اغیار ؟
کللرله اولورسه خار ، آغلا !

ای کوزلری مائی شهلوندم !
والله اسیر ومستمندم !
الله بیلیر که دردمندم .

حزنك بنی ایتدی گریه آور .
گوریانمسین ای خیال دلبر ؟
بردامـلا بنم ایچونده ایستر .
قالسین باش ایچنده آه اوکوزلر !
بن ایلرم افتخار ، آغلا !

چوقدن بری ای لطیف وردم !
قلبمده بر آغری حس ایدردم .

کوندن کو نه‌صولدی‌روی‌زردم .

یك مهلك ایمش مکرسه دردم .

ای طاتلی باقیشلی یار ! آغلا !

اوننجی قسم

آشنایه

— نحر —

قیل مرحمت ، جلالی نزار ایتدی فرقتك .
برکون کلوب نهایته ایرمزمی محنتك ؟
محو ایتمك اولمسون بنی فرقتله نیتك ؟
جان آلمق ایستیور ینه هجرك ، محبتك .
«اولدیردی حسرتك بنی... اولدیردی حسرتك!»

الله ایچون بو سرزنشم نابجامیدر ؟
محو ایلمك برعاشقی سنجه صفامیدر ؟
قارشیکده کندی کندیمی اورمق سزامیدر ؟
اولسونمی براسیر غمکدن ؟ روامیدر ؟
«اولدیردی حسرتك بنی... اولدیردی حسرتك!»

هجرانی سودیکم چکه مز اولدی جان، یتیش !
کنجم ، مروت ایله بکا الامان یتیش !
مغلوبیکم، حقیریکم ای نوجوان ! یتیش !
مظلومکم ، اسیریکم ای! دلستان ! یتیش !
«اولدیردی حسرتك بنی... اولدیردی حسرتك! »

— یاد ایت ! —

وقتا که دوغار سحر هلالی ،
کلشن بزه کوستر تغیر .
دلبر شفقك عذار آلی ،
برابر ایله ایلدیوب تستر ،
محزون کورونور جهانه ایواه .
بلبل ایدر آه بی تأخر .
اول قوش سکا ایتدیررسه ای ماه !
فریاد حزینمی تخطر !
یاد ایت بنی عاشقانه یاد ایت !

وقتاكه خزان اولور بديدار ،
آرتق چيچك ايله مز تبسم .
اوراق صفا نماى اشجار ،
كولمز ، صرارير ، ايدرتورم !
قالماز آدانك بهارى باقى .
هيچ بريرى ايله مز تنور .
باق كلشنه ، حس ايت افتراقى .
ايله بنى بردها تذكر .
يادايت بنى حزن ايچنده يادايت !

وقتاكه دكيز تموج ايلر ،
هر دالغه اولور قرين ساحل .
ساحلده كى زائر مكدر ،
اولدقجه تفكراته مائل ،
اميدينى اى ملك لقا ! كس !
اى جالب عشق پر تأثر !
هيهات ! ... دريغ ! ... يوللو برسس ،

اولدقیجه بر غم آور تحسر .
یادایت بنی یاسه دوشده یاد ایت !

وقتا که آغاچلرك ایچندن .
بر نغمه کاسیر تأسف آور .
سن ده اورادن گذار ایدر کن .
پامالك اولورده برك مغبر .
بر سس چیقارير ، آنك مآلی .
ایلر سنی مائل تفکر .
اولدقیجه فقط لسان حالی .
بادیٔ تحسر وتکدر .
یاد ایت بنی ای نگار ! یادایت !

وقتا که کایر سمایه ظلمت .
وقتا که دالار سکوته اشیا .
بر شاعری کور اسیر فرقت .
بر طاش اوزرنده ناله افزا .
بر نجمه نگاه ایدرده آغلر .

ایلر کوزی دائمـا تقطر !
دالدقجه اودم سکوته طاغلر .
برحسله اولور ایسه دلك پر ،
یادایت بنی بك آجیقلی یادایت !

وقتا كه ایکی نهـال كريان ،
فریاد ایدرك وداع ایدرلر ،
فریادلری اولنجه اول آن ،
ممزوج صـدای باد مغبر ،
اول حالتی سن بیلیرسین ای ماه !
تأمـین ایدرم که بالتحیر ،
بر بویله صدادویارسین: ایواه !
بر كره جلالی قیل تصور !
یادایت بنی آغلا آغلا یادایت !

— فریادیمی دیکله نور دیده م! —

آقار سرشکك ای کوزل! نه‌در بیلنسه حکمتی ؟
نیچون سونوك سونوك دورور نکاهکك حلاوتی ؟
نیچون صولوق یوزك ینه آروحمك تبسمی !
کورونمیور کولمسه‌مك نه یاپدك اول ملاحتی ؟
اینانمه‌یك صاقین ملك حدید اولورمی؟ فکر ینه ،
باقك او آل یاناقلره کورك ملکده حدتی .
خدا یاراتدیغی زمان بو عالمی بیلیرمیسین ،
قادینله ایلدی تمام بدایع طبیعتی ؟
سنك یاناقلرك دها کوزل ، دها صفالیدر ،
آمان نه‌در قاملیقمی باشکدن آت اوزینتی .
کلیر دل خرابمی خیالکز زیارته .
آفکرمك دوشوندیکی ، آکوکلك مسرتی !
نیچون قاچارسکز بنی کورنجه ای طبیب دل ؟
تحقق ایتمدی دها تورمك سرایتی !

— مفرد —

خوابیده ایدك کوکده‌کی اخترلره قارشی •
کوردم سنی مهتاب لطافترس ایچده •

اون برنجی قسم

تشبیهات

— شفقه آلتنده برهلال —

اولسه لایق اووجه غم پرورد ،
برخزان یاپراغنده چهرهٔ زرد !
لبـلری آشـنای نالهٔ سرد !
وجهی گلگون ، نه چاره غنچهٔ درد !
یوزی قانلر ایچنده آل اولمش !
شفق آلتنده بر هلال اولمش !

کفننده‌ن کلن هوای ممات ،
دله القـا ایدردی حسیات ،
دیرایکن یوقیدر نشان حیات ،
آچدی ابر نقابنی ، هیهات !

یوزی قانلر ایچنده آل اولمش !
شفق آلتنده بر هلال اولمش !

غبطه افزا یرك ملكلرینه !
كدرافشان سما چیچكلرینه !
یاقیشیر جنتك فلكلرینه !
داملامش خیلی قان اتكلرینه !
یوزی قانلر ایچنده آل اولمش !
شفق آلتنده بر هلال اولمش !

— یلك سوه‌رم —

قبر شاعر سمای رقتدر .
یوق صدا، محزن سكونتدر .
مرمری بر لقای عبرتدر .
ماتم چهرهٔ طبیعتدر .
منكسف بر جمالی یلك سوه‌رم !

بو سکونه خلل ویره‌ن سسلر ،
نه‌قدرده حزین ، کدر پرور !
آسماندن باقان هلال سحر ،
نه‌یه کوستردی چهرهٔ مغبر ؟
متورم هلالی پك سوه‌رم !

بر مزار سکون وغم‌پرور ،
آنك اوستنده بر بیاض مرمر ،
آنك اوستنده مرغ نوحه اثر ؛
آنك اوستنده خالق اکبر ؛
آه بن بویله حالی پك سوه‌رم !

— ملك —

ظن ایلرم آسماندن ایندك .
یوق یوق ملکم ! جناندن ایندك .
روحم ینه اهتزازه کلدی .
آواره کوکل نیازه کلدی .

قارشمنده كونشمی اولدی منظور .
وجهكده ضیافشان اولور نور .
هر خنده اولور لطافت افكن .
پرتو صاچیلیر تبسمكدن .
ای ماه ! جمال شعله بارك .
بیلمم كه صباحیمی بهارك ؟
هر وجهله بی بدل یاراتمش .
الله سنی كوزل یراتمش .
لطف ایله‌رك نقابك آچدك .
ای مطلع نور ! شعله صاچدك !
زلفك صاچیلیر رخ منیره :
تصویر غروبه بر نظیره !
دل نشوهٔ عشقی اولدی حاوی ،
باقدقجه او دیدهٔ سماوی .
دوكمش كل آله شعله رسام ،
كل رویكی ایله‌مش شفقفام !
محو اولدی جهاندن اشتیاقك .
ای نور ! كورولدی انفلاقك .

ای کعبهٔ دل ! نجرمی یم بن ،
دیداریکه سجده ایلمکدن ؟
برکره دوشـون دکلمی شایان ،
آغوشنه جان آتارسه انسان ؟
دنیایی اسیر ایدر نکاهڭ .
سودا کبی طاتلی هر نکاهڭ .
منظور اولور ای کل لطافت .
وجهکده لطیف برطراوت .
یلڭ باقـه امان سمایه اویله !
اوچمقمی مرامڭ آه ؟ سویله !

§

بن عرض رجا ایدرکن اول ماه !
انوارڭ ایچنده اوچدی ، ایواه !
دلخسته ایدوب جلالی ، کیتدی .
امید وصال یار بیتدی .
کوکلمده فقط خیالی محفوظ .
ایلربنی اول خیال محفوظ .

— وار —

ظن ایدەرسین آفتاب ایتدی شفقله امتزاج :
باق هله رخسار جانانڭ نه پارلاق رنکی وار .

— سویلیور —

بر بهارم ، روزکارڭ جور طاقتسوزینی ،
چهرهٔ زردمدەکی رنك خزانم سویلیور !
سویله مکدن دردیمی آرتق اوصاندم ، ایکله‌دم !
ای دل اول روح روان ظن ایتدی جانم سویلیور !

— دکل —

یوزکدەکا کل پرتاب مشربمجه دکل !
بولوتلو عالم مهتاب مشربمجه دکل !

اون ایکنجی قسم

علاوه

— غزل —

رند محنت پرورم ، میخـانه‌لر آغلار بکا !
اشك کلکونم کوروب پیمانه‌لر آغلار بکا !
آشنادن چکدیکم جوروجفایی سویله‌سم ،
دوستلر ! ایمانی یوق بیکانه‌لر آغلار بکا !
قوشدیریر امدادمه فریادم اك ظالملری !
جان‌ویررکن عشق‌ایله جانانه‌لر آغلار بکا !
اغبرار عاشـقانم قیسی ایلر کریه ناك !
بن بلا مجـنونی‌یم ، دیوانه‌لر آغلار بکا !
سوزداغ سینه‌دن یاندم کول‌اولدم ای جلال !
برالهی عاشـقم ، پروانه‌لر آغـلار بکا !

— عندليب —

سمایه قارشی صفای بهاری آکلاتیور .
باقلك شو بلبله شوق ومسار شاعريدر .
زمینی تازه چمندر ، سمای یاپراقلر .
چیچکلرك آراسنده بهار شاعریدر .

— ایکنجی قطعه‌سی اوطایانه برشرقی —

مزاری اوستنه اشکم دولدی .
بنم برصیرمه صاچلی یارم اولدی !
الیمدن کیتدی‌ده بو بنم بوکولدی .
بنم برصیرمه صاچلی یارم اولدی !

— برشرقی دها —

نوبهار ایامی صاچدی پای یاره ای کوکل .
صاری فیلیا ، مائی سنبل ، مورمنکشه ، پنبه کل !

بادهٔ ایچ کیم دمبدم نوش ایتدیر انسانه مل :
صاری فیلیا، مائی سنبل، مور منکشه، پنبه کل .

§

کلدی یاز ای غنچهٔ رعنا ! چیقار پیراهنی .
کوستر آرتق یاسمندن پاك اولان سمین تنی .
نونهالم ! عزم کلزار ایله کیم بکلرسنی :
صاری فیلیا مائی سنبل، مورمنکشه، پنبه کل .

— اوچ بیت —

آلدی مولا کوکلمك اك سوکیلی لیلاسنی !
ناکهان دیوانه کوکلم آلدی یامولاسنی !
عرض دیدار ایتمه ای بت ! دیرده حیران اولوب ،
آتمسون آغوشدن مریم آنا عیساسنی !
قیس محزونك روان پاکی شاد اولسون دیه ،
نغمهٔ آهمله دولدوردم جنون صحراسنی .

— وصال —

صبحه قارشی کوز یاشی تفهیم ایدەرکن حالمی ،
ماهتاب بهجتم فهم ایتدی مافی البالمی .
کیزلی کیزلی اختران تبریك ایدەر اقبالمی .
جامه خوابندن چیقاردم یار حوری بالمی .
شیمدی قورتاردم بولوطدن نیر امالمی .

کوزلرمدن سینهٔ سیمینیٔنی صاقلاردی تول .
مشرق سودا آچلدی ای دل بیچاره ! کول !
ای مسرت قطرەسی ! ای ژالهٔ سودا ! دوکول !
جامه خوابندن چیقاردم یارحوری بالمی .
شیمدی قورتاردم بولوطدن نیر آمالمی .

ای بولوطلر ! چهرهٔ صبحی برازتاریك ایدك .
ای شفق ! ای فجر ! حیساتمی تحریك ایدك .
ای چیچکلر ! ای کوزل ! قوشلرنی تبریك ایدك .

جامه خوابندن چیقـاردم یارحوری بالمی .
شیمدی قورتاردم بولوطـدن نیر آمالمی .

صوك